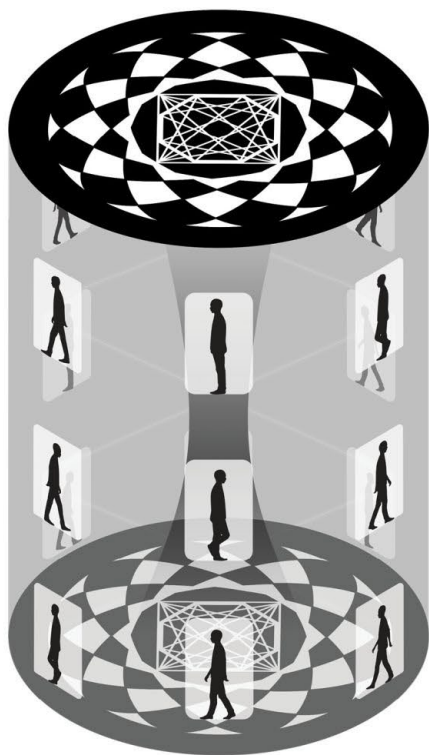

VELETRH SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

—
Vladimír Páral

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Veletrh splněných přání

Vladimír Páral

Příběh pokleslé aktivity

Znění tohoto textu vychází z díla [Veletrh splněných přání](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v Praze v roce 1966. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Vladimír Páral: Veletrh splněných přání), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 6. 5. 2019.

Nesmyslně přesvícené nahé nebe, bitky u již přecpaných autobusů a tramvají, v kavárně opuštěné stolky a lesklé řady prázdných židlí v žalostně neodfiltrované záři vnějška, kde zpocení pivonoši uháněli pod červenobílé slunečníky, vřeštící dětská fronta na zmrzlinu, upachtěné sobotní všude přeplněno nebo zavřeno – Milan Renč došel z náměstí svými ulicemi domů, sebral se stolku u schodiště své časopisy, ve svém pokoji (s koupelnou a dálkovým topením) je hodil na gauč a spustil tranzistorové rádijko.

Po koupání se natáhl na gauč a opřen o levý loket četl o získávání germania z popílků, poslouchal přitom kolekci twistů a levý loket mu dřevěněl, obrátil se na druhý bok a opřen o pravý loket četl o příčinách nedostatku zeleniny, poslouchal přitom o vraždění v Angole a pravý loket mu dřevěněl, usedl, ostříhal si a jemně zabrousil nehty, teprve pět hodin, otevřel skříň a přehlédl řadu svých obleků, vyrovnaný komín košil a náhle rozhodnut vyňal žluté trenky. Věděl, že Ola patřičně zareaguje, a s požitkem si je natáhl.

Vykloněn z okna kouřil cigaretu a dopřál si necelou minutu stoupajícího vzrušení, ale není dobré příliš se vzrušovat předem, takže snědl čtyři rumové pralinky (ve třiceti byl štíhlý jako chlapec, měl rád sladké a uhlohydráty mu mohly jen prospět), přečetl si poslední zápis ve vkladní knížce a nařídil si na rádijku přesnou hudbu, pohvizdoval do rytmu a hledal v novinách křížovku. Nějak je přestávali tisknout, četl bez zájmu zprávy, pozorněji sledoval obrázky (kdysi byl náruživým fotoamatérem), přečetl i dětskou básničku, v dalším čísle si všiml zmínky o kyselině sírové (byl technik povoláním i vírou), kyselinou sírovou kdosi polit a přejet parním válcem, ženy pověšené za vlasy bity gumovou hadicí s hřebíky v Iráku, úspěšně vyvážíme borůvky a živé zajíce. Složil noviny a vynesl za dveře, žába domácího má povinný sběr, v zrcadle na sebe vycenil zuby a náhle

si vzpomněl, že by měl mít ještě balíček datlí od Vánoc, skutečně jej našel (bílé slunce Iraq Dates a zlatý Lion of Babylon), snědl jich dvě řádky (měl rád sladké) a zapil vodou. S datlemi a vodou vydržíte třeba celý rok, obsahují všechny základní komponenty. Byl rád, že si na ně tak najednou vzpomněl, jakoby obdarován, i v létě mohou přijít vhod, a rozhodl se, že hned v pondělí se pokusí nějaké sehnat.

Stále ještě nebylo docela 18.00, přešel pokojem, chtěl si ještě nahonem vybavit nějakou příjemnou vzpomínku z uplynulého týdne (byla sobota), nic ho nenapadlo, něco vzrušujícího, nic ho nenapadlo, něco popřípadě i staršího, okamžitě připlula, častým používáním opotřebovaná, dávná láska Anina v krajkových rukavicích po loket, pohlédl na hodinky: 18.01. Takže celou minutu zbytečně – s úlevou se rozběhl do koupelny, dvojí holení, kolínská, masážní krém, sobotní ostře bílá nylonová košile (jaký akord s tmavě snědou pletí) a kondom, neutrálně šedý oblek, lehké černé mokasíny – minutu dohnal, s obvyklou tramvají dojel na předměstí, odemkl domovní i bytové dveře vlastními klíči a přesně v sedm hodin vešel do Oliny garsonky.

„Ahoj,“ řekla Ola a přinesla na stůl mísu s dvanácti obloženými chlebičky. V umyvadle se nadnášela v ledové tříšti malá láhev to-kajského (měl rád sladké), Milan ji otevřel, otřel malým barevným ručníkem (sousední velký bílý přijde na řadu později), navlékl na její hrdlo ochranný věneček z gumové pěny, který vyňal ze skříňky zároveň s ozdobnou zátkou a dvěma jednoduchými sklenkami.

Beze spěchu upíjeli malými doušky.

„Tak cos dělala celý týden?“

„To víš. A ty?“

„Normálně.“

„Měla by sis koupit tranzisták.“

„Mohla bych.“

„To už říkáš dlouho.“

„Dost dlouho.“

„Tranzistory mají budoucnost.“

„Hodně záleží na germaniu.“

„Germanium se získává z popílku.“

Oba (byli technici a četli stejné časopisy) snědli po chlebičku. Za stěnou se ozval křik a smích.

„Hroznej chlap,“ řekl Milan.

„Zas tam má jinou. Ta úterní tolik nekřičela...“

„Ve světě se už dávno dělají izolace. Plynobeton...“

„... ale smála se skoro stejně. Všechny se tam tak smějí...“

„Tak si toho nevšímej.“

Stěnou proudilo nevázané veselí.

„Slyšels to o Růžence Kaslové?“ zašeptala náhle Ola. „Začalo pršet, schovala se s kamarádkou do průjezdu, stál tam úplně neznámý muž, dívali se chvilku na sebe, opravdu jen chvilku, skoro ani nemluvili a Růženka s ním odjela do Prahy a vrátila se až za tři dny. Jak jsem ho uviděla, řekla potom kamarádce, už jsem věděla, že se stane něco velikého...“

„Slyšel jsem, že se Kaslové strhne šest dnů řádné dovolené pro neomluvenou absenci a –“

„Neomluvenou absenci –“ Ola se křečovitě zasmála.

„– a vůbec nic velikého v tom nevidím.“

„Tak si toho nevšímej.“

„No, tak ten plynobeton...“

„Má mimořádné izolační vlastnosti.“

„Přitom je velice levný.“

„Brzy se přikročí k hromadné výrobě.“

„Napijeme se?“

„Napijeme se.“

Napili se a Milan vyladil stanici, která vysílá ve dne v noci jen hudbu (a ovšem reklamy).

„Na světě bude dobře, až všechny stanice budou jako tahle.“

„To nebude nikdy.“

„Četlas to o Angole?“

„Četla, je to strašné. A v Iráku.“

Oba si vzali po chlebičku.

„Víš, že jsem dnes našel ten balíček datlí od Vánoc?“

„Žes je ještě nesnědl.“

„Nějak jsem na ně pozapomněl. A dnes najednou...“

„Máš přece tak rád sladké.“

„Kupuji pralinky. A dnes z ničeho nic jsem si vzpomněl na datle a snědl jich dvě řádky.“

„I v létě mohou přijít vhod.“

„S datlemi a vodou vydržíš třeba celý rok.“

„Obsahují všechny základní komponenty.“

„Hned v pondělí se pokusím nějaké sehnat.“

„Při tvé postavě je můžeš jíst po kilech.“

„Jsem rád, že jsi taky štíhlá.“

„Já jsem taky ráda, že nejsi tlustoch.“

„To mě taky těší.“

„A mne zase, že jsem štíhlá.“

Přestávka.

„Vem si ještě chlebiček.“

„Až potom.“

Ola zamáčkla cigaretu a šla se osprchovat, takže dvacet minut času, možná i pětadvacet, ale určitě ne pod osmnáct. Milan připravil potřebné, aby vše pak probíhalo hladce (byl technik), a vyhlížel otevřeným oknem na liduprázdnou šerící se ulici. Na protějším staveništi hučel neviditelný motor a v kuželu reflektoru tančil stříbrný prach.

Ola se vrátila ovinutá velkým bílým ručníkem froté, zapálila si cigaretu, rozložila gauč a ustlala jej, přičemž Milan zavřel okno, stáhl roletu a svlékl se.

„Ty máš dnes žluté trenky,“ zašeptala Ola a přitáhla židli.

„Vzal jsem si je na dnešek.“

Počkali, až Ola dokouří. Ola si pak sáhla oběma rukama pod levou paži, uvolnila uzel a Milan rozhodil ručník přes židli.

„Milane...“

„Olo...“

Spojili se, pak rozsvítili malou lampičku, zakouřili si, upili vína, snědli po chlebičku, zakouřili si (krátce pomyslel na dávnou lásku Aninu), dopili zteplalé víno a při zastřené lampičce se znovu pomilovali. S požitkem si navlékli chladná lehká pyžama a okamžitě usnuli pod zvenčí mihotavě ozářeným stropem.

Pozdě ráno si Milan opatrně, aby neprobudil Olu, odnesl šaty a oblékl se v koupelně, pohlédl na sebe spokojeně do zrcadla, napil se vody s chlоровou příchutí a tiše opustil dům.

Pěšky šel (nebe popraskalo dráty elektrické trakce na geometrické střepy) na náměstí, snědl v Savojsi opékanou šunku s vejci, vypil dva citrusové mošty, četl noviny (vynikající výkon sokolovských havířů, přivázán ke kůlu a zlomeny krční obratle, z kodaňských soubojů veslaři vytavili zlato, stříbro a bronz) a přitom pozoroval stěží zletilou dvojici u rohového stolu, dosud v oparu a se stopami prožité sobotní slasti laškovali pod ubrusem, byl spokojen, že má sobotní záležitost za sebou bez jakýchkoliv stop, kdysi ho podobné pozorování trýznilo, nyní odreagován a spokojen ve svém pokoji tvrdě spal až do oběda (opět v Savojsi), chvíli přihlížel šachu, sice krásná oběť věže, ale pak trapný mat, ušklíbl se (byl technik) a odjel k Berkovým.

PhMr. Berková, (nyní spokojen, že si ji tenkrát nevzal) mu podala ruku, PhMr. Berka (spokojen, že mu nemá co závidět) cigarety, Ola přišla těsně po něm, bylo tam asi šest lidí, rádio hrálo a všichni si všimli nového Olina bílého kostýmku (ostatně vypadala v něm skvěle), kdosi předstíral textilní znalosti, aby se jí mohl dotknout, bavili se, dotýkal se jí, smích a polévkově řídká káva ve velikých majolikových šálcích.

„– poprvé jsem se zamilovala do průvodčího šestky, která tehdy jezdila z Vaňova k divadlu a zpět. Byl krásný jako –“

„To a zpět jsi klidně mohla vynechat.“

„To bychom si v případě potřeby domysleli sami.“

„Tramvaj prostě musí jezdit také opačným směrem, protože jinak...“

„Který směr je opačný?“

„... protože jinak by se za určitou dobu ve Vaňově nahromadily všechny vozy, zatímco... zatímco...“

„O čem to mluví?“

„Chceš se to vážně dozvědět?“

„Ani v nejmenším.“

„Proč zrovna ve Vaňově? Proč ne u divadla?“

„Nezbude nám, leč se na to vykašlat.“

„To leč, to se ti povedlo.“

„Čtu již několik let.“

„... zatímco... zatímco...“

„– byl krásný jako Apollón. Seděli jsme na konečné v prázdném vlečňáku, nasadil mi svoji čepičku –“

„Maminko, že nejsem zrůda. To víš, že nejsi, vem si čepičku a dones mi v ní pět kilo brambor. Maminko, že nejsem zrůda. To víš, že nejsi, učeš ti obě hlavičky a půjdeš si hezky hrát.“

„– a bzučeli jsme písničky, které jsme měli rádi. Vůbec jsme nepotřebovali mluvit. Víím, co je štěstí. A víím, že je...“

„To leč, to bylo primové.“

„Pro r- se píše tvrdé i.“

„... zatímco... zatímco...“

„Chtěl jsi říct tvrdé y.“

„Y je tvrdé samo o sobě. Když řekneš Y a ještě tvrdé k tomu, bylo by to už dvojité tvrdé i.“

„Ii?“

„Ne, dabl-ypsilón.“

„Dvě y, nebo y na druhou?“

„Když umíte algebru, tak toho ještě moc neumíte. Bylo to krásné až k pláči.“

„... zatímco... zatímco...“

Pak hráli kanastu až (ohnivé plání nebe vykrvácelo na silonové síťce záclonoviny) do tmy.

Když se Blanka zvedla k odchodu, Milan odešel s ní, zatímco zbylí pokračovali ve čtyřech.

„Už se tam nedalo dýchat,“ řekla Blanka na ulici.

„Moc cigaret,“ přisvědčil Milan.

„Jela bych někam...“

„Šestka už teď nejezdí.“

„U řeky musí být nádherně...“ Prostrčila ruku mříží, ponořila ji do zaprášeného keře a zvrátila hlavu proti hvězdnatému nebi. Milan mlčky pohlédl na její napjaté snědé hrdlo, kdysi v létě spolu bydleli skoro deset dní, ačkoliv měli chatu u řeky najatou na celé dva týdny.

„Tak ahoj,“ rozloučil se, odjel na náměstí, vypil vstoje malé světél a příjemně ospalý došel svými ulicemi domů. Vykloněn z okna kouřil cigaretu, krátce pomyslel na dávnou lásku Aninu, z temné zahrady k němu doléhaly tajemné šelesty, sáhl po baterce (byl technik) a proběhl jejím kuželem podél drátěného plotu. Do světla vkročily něčí nohy a vlečený pytel, Milan pobaveně vyhledal ruku zakrývající obličej domácího, zhasl a v minutě usnul.

V pondělí ráno ve své laboratoři (vývojové pododdělení V-4) zatrhl v novinách několik článků (zprávu z Jordánska vynechal), které pak laborantky Grusová (ustaraná matka tří dětí) a Černá (dosud nevyvinuté hihňadlo, věčně si okusující nehty) střídavě přečetly, načež se Milan zmínil o situaci v Jordánsku.

Když pak mladičká laborant Havlák (pětačtyřicetkilový uhrovitý sběratel fotografií Anity Ekbergové a hvízdálek) začal horlivě

vykládat cosi o vrtulníku na střeše paláce krále Husseina, Milan přestal poslouchat a rozepsal si denní program. Poněvadž se laborantky začínaly poštuchovat pod stolem (Havlák se nějak zapletl do harému krále Sauda), udělal závěr, přikázal Havlákovu zapsat desetiminutovku do kroniky, laborantkám postavit na stoly pět skleněných aparatur (v osm hodin přijde šéf vývoje na kontrolu) a pustil se do psaní své závěrečné zprávy, v jeho kalendáři se skvěl krvavě zatržen již tento čtvrtek, den předložení mnohaměsíčního díla tribunálu.

V osm hodin přišel šéf vývoje na kontrolu, mlčky napočítal pět aparatur a zeptal se: „Jak pokračujete?“ (naposledy tuto otázku položil v sobotu při odchodu) „Všechno v pořádku.“ „Měli jste desetiminutovku?“ Havlák mu předložil zápis. „Nezapomeňte, že ve čtvrtek –“ Milan mu předložil kalendář s krvavě zatrženým čtvrtkem a šéf tři minuty mlčky přecházel laboratoří (řídil pododdělení V-1 až V-11 a v každém trávil v pondělí pět minut), pak řekl: „Pokračujte!“ a odešel do sousedního V-5.

Vyzván telefonem Milan přešel nádvoří, vyjel páternosterem do sedmého patra a v plánovacím oddělení bez rozmýšlení nadiktoval předpokládanou spotřebu laboratorního skla do roku 1970, vyvolán rozhlasem spěchal sdělit osobnímu oddělení počet vyživovaných osob (nula), takže už nestačil ani posvačit a udýchán doběhl na celovývojovou poradou, která se nekonečně vlekla, ale náhle skončila téměř přesně v okamžiku zahájení výdeje obědů, vyvolán rozhlasem odjel s plnými ústy rizota a s moučníkem v ruce do čtvrtého patra stvrdit podpisem, že nevlastní zbrojní lístek ani zemědělskou půdu, z přízemí znovu vyjel s hlavním plánovatelem do sedmého patra upřesnit spotřebu skla do roku 1970 na jednotlivé kvartály, ač utíkal, dorazil zpátky do laboratoře již po konci směny, Havlák s laborantkami však dosud neodešli, nemohli, u okna stál náměstek z pražského Sdružení. „Čekám na vás tady už hodinu,“ řekl přísně, „tak povídejte už!!“ Neřekl co, Milan spustil všeobecný, nezávazný

text, náměstek se mračil a vyhlížel oknem (na nádvoří parkovala velká černá limuzína a šofér zíval opřen o blatník), Milan plynňě hovořil dvacet minut, Havlák s laborantkami rutinovaně pobíhali kolem stolů, zezdola se náhle ozval klakson, náměstek okamžitě odešel a ihned po něm Havlák s laborantkami (náměstek vstoupil do limuzíny, ta se rychle rozjela), Milan si uvařil silnou kávu a psal svoji Zprávu do sedmi hodin, vstoje povečeřel v bufetu na náměstí, a ve svém pokoji vykouřil u okna večerní cigaretu (nad konejšivě temnými masami listoví, vysoko nad pláním města červeně svítila z neviditelné věže výstraha letadlům a jaksi i celému městu).

V úterý ráno kalendář Milanovi modře připomněl jazykový soupis, úkol zjistit u všech pracovníků V-1 až V-11, jaké kdo zná jazyky, a to slovem, písmem, aktivně, pasivně, nepatrně, orientačně, částečně, domluví se, plynňě, perfektně, nehodící se škrtněte, do svačiny zjistil několik částečných ruštin slovem a pasívních orientačních angličtin, přitom ho (kdysi spolupracovník ve V-3, kde se navzájem tvrdě kritizovali, nyní kamarád) vedoucí V-5 Borek varoval, že v 10.15 přijde ředitel, Milan to již ovšem věděl od Oly a měl potvrzeno od sekretářky (matky neprovdané pětadvacetileté dcery), Borek to ovšem předpokládal, ale přesto znovu varoval (nedávno dostal přidáno sedmdesát korun jako pomocný zástupce šéfa a jeho dosavadní úzkostlivost se zmnohonásobila), pak delší dobu oba shodně tvrdili, že šéf vývoje je neobyčejně schopný, systematický a na výši, takže přišli o svačinu, Milan utíkal do své laboratoře a v 10.10 již běželo naplno sedm aparatur a Havlák s laborantkami rutinovaně pobíhali kolem stolů.

V 10.14 přišel šéf vývoje, mlčky spočítal aparatury a přecházel laboratoří až do 10.57, kdy se dostavil hlavní technolog, v 11.00 další dva náčelníci, stále se trousili noví lidé a nervózně spolu hovořili o jakýchsi svých záležitostech, v 11.20 se dostavil ředitel se zlatovlasou Irmou Ingríšovou (kdysi byla rezavá a líbala se

s Milanem v lesní besídce, nyní první mezi náčelníky), deset minut s ní tiše hovořil, pak řekl: „Tak co, Renči!“ a Milan okamžitě spustil všeobecný, nezávazný text. „Čísla!“ přál si ředitel a nakláněl se k šeptající Ingridové, zasmál se s ní a třemi stisknutými prsty napsal do vzduchu vlnovku. „Tak to přece hod'te na papír, člověče –“ zasyčel na Milana nejbližší náčelník, Milan chvatně črtal na papír, ředitel s Ingridovou odešli k oknu, polohlasně spolu hovořili a občas se zasmáli, ředitele náhle volal telefon, chvíli poslouchal, pak zakryl dlaní mluvítko a řekl Ingridové: „Volá Chemofarma skrz ty kotle...“, Ingridová nepatrně zavrtěla hlavou, ředitel odkryl mluvítko a zakřičel, že absolutně nepřichází v úvahu, přitom sebral Milanovi papír, zavěsil sluchátko, odevzdal papír Ingridové a odešel, Ingridová předala papír nejbližšímu náčelníkovi a vyšla za ředitelem, zástup se rychle vytratil, poslední odešel šéf vývoje, za minutu se vrátil, položil Milanův papír na stůl a chvatně odběhl.

Po obědě Milan zastihl v laboratoři technologa znojemské pobočky, který si přijel pro jakousi zprávu, mezitím se dostavila úseková důvěrnice a bylo třeba okamžitě rozepsat řepné brigády, Milan prosadil druhou říjnovou dekádu a trpělivě vysvětloval Znojmanovi, že zpráva je sice dávno vypracována, ale dosud neschválena, Znojman jej neposlouchal a trpělivě vysvětloval naléhavost své věci a nebezpečí jakýchsi ztrát, Milan jej přestal poslouchat, nemohl sledovat líčené souvislosti, neznal předcházející ani následující fáze, pouze svůj úzký úsek, mezitím telefonovala úseková důvěrnice, zdali V-4 trvá na třetí dekádě, „Vždyť jsme se dohodli na druhé –“ řekl Milan, „Já to asi zvorala, nevádí, přijdu zítra –“ Znojman pak znovu shrnul své stanovisko a Milan svoje, omluvně se na sebe usmáli, podali si ruce, Znojman odešel zároveň s Havlákem a laborantkami.

V prázdné laboratoři se blyštěly naleštěné sklizené stoly, Milan vypil dvojitou kávu a psal svoji zprávu až do tmy, k večeri si ohřál v kádince klobásu, nasadil svůj oblíbený chlorpromazinHCl a pokračoval, o půl desáté se rozhodl pro sprchu. Do umývárny

sešel s končící odpolední směnou, povykovali v oblacích páry a mluvili o Milanovi neznámých lidech a provozech jakoby zvláštním jazykem, kdosi ho zval na králíka po srbsku „... jakýhos v životě nekatroval –“ „Musím ještě dělat –“ ale jeho věta propadla do nezájmu, „– má v laborce rozdělanou rachotu –“ řehot a necudné posunky u zmáčených nahých boků. Na ozářeném prázdném náměstí byl otevřen už jen bar, ve svém pokoji dojedl irácké datle a lehce usnul.

Ve středu ráno čekal Milana u jeho stolu pracovník Sdružení, prohodil, že přijel schválně už nočním rychlíkem, a neodbytně požadoval jisté údaje, které Milan již v lednu Sdružení odeslal, Milan mu je trpělivě diktoval přímo z kopie lednové zprávy, po hodině pracovník zalistoval ve svých deskách a objevil se originál lednové zprávy, oba si toho jakoby nepovšimli a Milan ze zdvořilosti ještě nějaký čas diktoval a pracovník si to zapisoval.

Po svačině se Milan s úsekovou důvěrníci znovu dohodli o řepné brigádě a potvrdili druhou říjnovou dekádu, náhle přišlo do laboratoře patnáct lidí v bílých pláštích, zbloudilá část delegace maďarských železničářů, Milan jim ukazoval cestu, na nádvoří se srazili s předsedou odborů, „Wo haben Sie... to,“ volal předseda na Milana, „kleine Erfrischung, kommen mit ich –“ Milan se mu nestalčil představit, předseda chvatně pobíhal kolem, až posléze všichni dorazili do Prostřední zasedačky.

Mísy a láhve na bíle prostřených stolech, za portiérou mlčky popíjel Býčí krev doktor Gauss, nepostradatelný tlumočník ze šesti jazyků včetně aktivní perfektní maďarštiny slovem i písmem, krátké německé proslovy a dlouhé Živijó, cinkot rychle dolévaných sklenek, „How do you like our country?“ optal se Milana jeden náčelník žákovsky pečlivou výslovností a nevyčkan odpovědi odešel si pro zákusek, u okna tiše hovořil ředitel s Ingrišovou, dopili své sklenky a oba rychle odešli, „Charóši klúki maďarskyje...“ popleskal předseda Milana a běžel za nimi, ekonomický náměstek začal zpívat

Ej uchněm, zatímco doktor Gauss starostlivě vybíral šunkové chle-
bíčky a balil si je do stránek Severního lučebníka. „Nem tudom,“
opakoval lítostivě Milan maďarskému hostu se širokou poctivou
tváří a vyvolán rozhlasem telefonicky souhlasil s přesunem řepné
brigády na listopad.

V již prázdné laboratoři nad sklizenými naleštěnými stoly na-
sadir silnou kávu, hned poté svůj chlorpromazinHCl a krátce před
půlnocí uložil hotovou Zprávu do červených desek.

Lehce omámen postupoval tmavým nádvořím podél správní
budovy, v jejím prvním („vládním“) patře náhle zhaslo poslední
svítící okno, s tlukoucím srdcem přešlapoval u východu, zatoužil
být spatřen v tuto dobu nějakým náčelníkem, členem zítřejšího
tribunálu, v duchu jej prováděl celou délkou chodby, horečně
sestavoval vhodnou odpověď na případnou náčelníkovu otázku,
už musí být na schodech, tentokrát jsem se do toho trochu vložil,
soudruhu, co se tam šmrdlá tak nemožně dlouho, musíme klidně
a jakoby nic, do obdélníku světla sestoupily nohy, na nich vyrostla
temná postava a scvrkla se do jakési administrativní nuly.

„Tak jsme tady ponocovali dvě,“ hlaholil mužík, nesmyslně po-
těšen, že byl v tuto dobu spatřen členem vyšší kategorie, „... skoro
jako tenhleten Balzac, hehehe...“

Milanovi se nezdařilo setrást jej, ujela jim poslední tramvaj,
dovlekli se na náměstí zamčených vchodů a zářících výkladů, asi
lepší než železné rolety, ale poněkud příšerné.

„... jak to krásně svítí...“ nepřestával blábolit mužík, jehož če-
kala nazítrí jakási revize, „... táborové ohně v noci, před poslední
bitvou...“

Náměstím se rozléhal dusot koňských stád, Milan pohlédl na
hodinky, přepočítal své chlorpromaziny a zoufale se rozběhl za
osamělým taxíkem, odplouvajícím na asfaltových vlnkách. Za
oknem jeho pokoje svítilo devadesát červených světél, blaženě –
udělal, co mohl – okamžitě usnul.

Ve čtvrtek, krvavě zatržený den, nasadil od samého rána silnou kávu, v laboratoři pohlédl na červené desky a nasadil chlorpromazinHCl. „Budeme vám držet palce,“ řekla ustaraně matka Grusová a vařila moka, Černá se ani jednou nezahihňala, o to úporněji pojídala zbytky svých nehtů a Havlák ani jednou nezahvízdal, rozčilovali ho, zamkl se, posadil se na WC, snímal s hřebíku nařezané osmerky novin a jednu po druhé pozorně četl, řezy nesouhlasily s délkou řádků (Bomby vybuchlých místech Guatemala explodovala v budově mise, Vlastenecké sí vládních vojá hly do džunglí), pomyslel na zarostlé drsné muže, plížící se s odjištěnými samopaly zelenou tmou pralesa, a hned se mu vybavila vzpomínka na podnikový autobusový zájezd do Boubína, Hluboké a Písku, kde si hořčící potřísnil tesilové kalhoty (50 000 obyvatel váno na Jávě, když slabší otřesy si zatím na životech. Trest smrti hro- civilistům i důstojn pokusili v Turecku z o převrat. Bude je sou nál.) a vzpomněl si, že včera nedodělal jednu tabulku přiloženou ke Zprávě, přiběhl do laboratoře, polkl chlorpromazinHCl, zalistoval ve Zprávě, a pomáhaje si jazykem, obtáhl tuší tabulku VIII b.

Konečně předvolán do zasedačky uklonil se oběma křídům stolu ve tvaru V (rozmar jednoho bývalého náčelníka) a po kratších formalitách začal číst svoji Zprávu.

„Úvod snad netřeba,“ poznamenal Pavel Schwanz, profesionální cynik (Zpráva neměla žádný úvod).

„Jasně, Renči,“ řekl ředitel, „nemáme tady to –“

„Čtenářský kroužek,“ řekla zlatovlasá Irma Ingrišová.

„Jasně, že ne –“ ředitel pohlédl na hodinky, nechal si předložit výkaz o docházce a začal v něm energicky škrkat.

Milan obrátil nazdařbůh několik listů a začal číst od posledního odstavce. Posluchači si posílali lístky, vstávali, odcházeli telefonovat, šuškali si, vyměňovali listiny, nakláněli se k sobě, přijímali a odesílali rozmanité vzkazy, pohlíželi na hodinky a nervózně pokašlávali.

Kdosi upustil těžkou poznámkovou knihu na zem, ředitel rázně vzhlédl a všichni znehybněli.

„Tak mládenci,“ řekl ředitel, „a teď hlavy dohromady!“

„Ještě nepřečetl závěr,“ zašeptala mu Ingridová.

„Tak ať ho přečte!“ a sklonil se ke svému výkazu.

„Závěr snad už netřeba,“ poznamenal Pavel Schwanz, ale porada již opět pokračovala a Milan četl závěr své Zprávy. Závěr značně obšírný a obezřetně formulován, dávající za pravdu všem eventuálním oponentům a respektující jejich osobní libůstky (sice neposlouchali, ale opomenutí svých narážek by nelibě nesli), zdůrazňující přednosti a podtrhující nedostatky, byl to znamenitý závěr, Milan jej dočetl do konce a zavřel červené desky nikoliv bez jisté hrdosti.

Nějakou dobu to nikdo nepostřehl.

„Takže z toho vyplývá – co vlastně?“ řekl pak Schwanz a upustil krejón na stůl.

„Už to dojel,“ řekla Ingridová řediteli, který okamžitě rázně vzhlédl a všichni znehybněli.

„Tak mládenci a teď hlavy dohromady!“ řekl ředitel, v následujícím okamžiku vytočil číslo na svém telefonu a dvacet minut tiše s kýmisi hovořil. V hodnostním pořadí zodpověděli jednotliví náčelníci své narážky, pak Ingridová slabě zakašlala, ředitel urychleně dotelefonoval a po kratičké, Milanovi nesrozumitelné debatě byla Zpráva vzata na vědomí, Milanovi uloženo přepracovanou ji znovu předložit a udělen den náhradního volna.

„Tedy přece něco,“ pošeptal mu Schwanz, když už začal číst svoji Zprávu kolega Borek.

V laboratoři Milanovi Grusová a Černá připravily moka do vyzlaceného šálku pro hosty a Havlák povykoval: „Přicházíte na štítu, nebo se štítem?“

„Líčení se odročuje,“ řekl Milan malátně. „Nastal čas žít.“

„Takže od zítřka můžem... dělat zase spolu...“ V Havlákově chlapeckém hlásku zaznělo něco skroro prosebného, Milan na něho

udiveně pohlédl a kývl hlavou téměř dojat. „Jasně, člověče –“ vykřikl, vylil kávu do výlevky a pak lačně chlemtal vodu přímo z kohoutku. Když si otíral mokrou tvář, viděl zarostlé drsné muže plížící se zelenou tmou pralesa. „Zítra mám náhradní volno.“

Odpoledne se prospal, dopřál si znamenitou večeři s aperitivem a vínem, velký ananasový pohár Savoj a biograf. Spal beze snů.

V pět ráno mechanicky vstal (zapjal rádičko), nařídil hodinky, ale vždyť dnes máme volno, krásný den (přestřelka na syrské hranici), vypravíme se do Děčína, do Teplic, do Prahy (deset tisíc lidí v noci evakuováno), kouzelných čtyřadvacet hodin svobody (dvě miliardy hladoví a dalších šest set miliónů), nechal rozplývat v ústech čtvereček čokolády za čtverečkem (měl rád sladké) a nahý se protahoval na koberci (Atletico Bilbao vyhrálo turnaj v Bilbao), skočil zpátky do postele, s pocitem dobrodružství vypjal rádičko a usilovně myslel na zarostlé drsné muže plížící se pralesem, „Úvod snad netřeba,“ poznamenal Pavel Schwanz, plíží se džunglí s odjištěnými samopaly v hodnostním pořadí, zlatovlasá Ingridová slabě zasténala, strhla svetr a nedočkavě odkopávala sukni, tak mládenci a teď hlavy dohromady, ne, byla to prodavačka z kantýny, strhla zástěru a nedočkavě odkopávala, muži padli na břicho a začali pálit, hejno papoušků s křikem vzlétlo do korun, byla to laborantka Černá, strhla plášť, nedočkavě odkopávala, rukama s žákovsky okousanými nehty si sjela po nezralých bocích a vášnivě, měl jsem jí říct, aby mi odhlásila dnešní oběd. „Tedy přece něco,“ zašeptal Pavel Schwanz, už nevěděl, čím ho zahnat, mučený mozek kvapně přiháněl jedinou opravdovou lásku Aninu v krajkových rukavicích po loket a nutil ji k složitým obscénnostem. Schwanzovi to bylo k smíchu stejně jako vzdechy rezavé Ingridové při líbání v lesní besídce, zpocenou křičící ženu s tmavými bradavkami, dvě nahé dívky nedýchající zvědavostí, to byly už poslední obrázky, tím byla vyčerpána celá kartotéka.

Milan znovu zapjal rádijko a šel se napít vody, perfektní hudba ihned zapracovala a účinně splachovala, spolkl chlorpromazinHCl, spal až do desíti a odjel na lodičky.

Když autobus dojížděl do smyčky, začalo slabě poprchávat, škvárový násep se zaleskl a k řece Milan doběhl v počínajícím dešti. Kapky tříštily ztemnělou hladinu, šuměly v mokré trávě a bubnovaly na prkennou stříšku půjčovny loděk.

Dívka odložila rozečtenou knížku na pult a sáhla po bloku.

„Chcete samozřejmě modrou čtyřku,“ řekla.

„Napište mi ji.“

„Ale prší...“

„Přestane.“

Nápadně dlouho vyplňovala blanket. „Vy hrozně rád veslujete, že?“

„Ani trochu.“

„Tak proč sem teda –“

„Kvůli pádlování,“ řekl Milan, zapálil si cigaretu a výrazně se k dívce obrátil zády, „kvůli ničemu jinému.“

„Tak teda promiňte.“

Pokrčil rameny, ale dívka se již zřejmě rozhodla nečíst. „Vždycky se za váma dívám – jako za každým, samozřejmě, prostě jen tak, z nudy – jak vždycky plujete k tý malý plážičce a jak tam pak sedíte na balvanu – co je tam tak zvláštního?“

„Úžasná věc, kterou sotva pochopíte: klid.“

„Já si hned myslela, že sem nechodíte jen kvůli tomu... pádlování. Protože normálně si bere loďku vždycky víc lidí, nejčastěji samozřejmě dva. Víte, kdo pluje samotnej? Nejvíc rybáři – ale ti mají obyčejně vlastní škuner. Pak sportovci kvůli svalům, pak tlustoší kvůli sádlu, pak jeden nervózní pán kvůli nervům – sám mi to řekl a ráda se s ním hádám – a pak vy. Kvůli plážičce, kde je úžasnej klid... Já se tam jednou plavala mrknout, samej šutr a ten kruh tam, hh – spíš popravištátka než plážička.“

„Na vás to není špatný postřeh.“

„Že ne. Už mockrát jsem vás v městě viděla s takovou vyšvihnutou blondýnkou. Jdete zavěšení a skoro spolu nemluvíte... ačkoliv nemáte prstynek, takže ještě nemůžete být svoji.“

„Proč bychom měli – Vy to nikdy nepochopíte, ale moje snoubenka nesnáší hloupé plácání. Stejně jako já.“

„Já bych vás časem naučila plácát chytře... A proč ji s sebou někdy nevezmete na lodičky? Já bych vás takhle samotného nepouštěla...“

„To by od vás bylo milé...“

„Opravdu?“ rozzářila se.

„... ale daleko milejší, kdybyste mohla zarazit děšť.“

„Až ten mrak přejde. A vy si ji vezmete, protože neplácá, a tak budete mít zaručenou úžasnej klid. No těbůh...“ Slábnoucí kapky kreslily na řece už jen rychle mizející vějířky a mezi šedobílými obry se v hloubi nebe šířila zářivě modrá průrva.

„Tak jsem vám ho zarazila. Škoda, že se mi to povedlo tak brzy...“

„Tak teď jsem na řadě já. Proč máte o mne takovou starost?“

„Já? Ani trochu...“

„Tedy zájem. Kde pracujete?“

„V textilu...“

„V současné době laborantky nepotřebujeme.“

„Ale já přeci prodávám...“

„Ach tak, promiňte. Všimla jste si mých obleků, jsou skutečně téměř prvotřídní, ale kromě nich už nemám nic. Na vkladní knížce jen pár stovek. Ženit se nehodlám.“

„Ale já... Teď zas hloupě plácáte vy. A nepromiňte.“

„Takže se vám tedy musím už jen líbit. Líbím se ti?“

„Co vás napadá? Ani trochu! V nejlepším případě ujdete. Myslíte si o sobě, že jste Mastrojány? Máte po něm leda bradu a trochu...“

„Prostě Apollón.“

„Cože?“

„Ten, co jezdil s šestkou z Vaňova k divadlu a zpět. Ale tehdy vás maminka ještě koupala v železnáku. Maminko, že nejsem zrůda? To víš, že nejsi, vem si čepičku a dones mi v ní pět kilo brambor. Maminko, že nejsem zrůda. To víš, že nejsi, učeš ti obě hlavičky a půjdeš si hezky hrát. Prímové, co?“

„Hh... že bych se tomu mohla zrovna smát, to nemůžu.“

„Já taky –“ povzdechl, ale hned se zase opanoval. „Tak budem spolu chodit, ju? Já tě už stejně dávno baštím. Seš pro mě Flo, já pro tebe Pete, pla?“

„Laik žasne, odborník se diví...“

„Neska pudem do bio, zavtra trsat do Odboráku. To máme sobotu z krku, nedělu už ňáko proflinknem a od pondělka si už můžem dávat, přitom bacha, ačkoliv co, je tady ten zákon, a když ti to komise zamítne, tak jednak jsem chemik, jednak se můžem jako vzít, tak na dva na tři járy. Tak pla?“

„Chudinko...“

„Až soucit zabil lásku. Odstrčte mě, soudružko!“

Dívka odpoutala loďku z řetězu a odrazila Milana nohou od břehu. S úlevou zapjal rádijko a pádloval k plážičce, kde je úžasnej klid, ba dokonce i v našem věku: kousek písčitého břehu pod čtyřmetrovým zděným náspem, nízké křovíčko, ohlazený balvan se zapuštěným železným kruhem, všechno to přístupné pouze z vody, dokonalý přehled a přitom možnost skrytu... naše oblíbené popravištátko. Milan si zavěsil rádijko na krk, opřel se o zed' a milosrdná beztlíže přicházela.

„... jóó!... Aiúú!“

Daleko za trpytně zčeřenou plání stála před budkou postavička a zvedala veslo vysoko nad hlavu. Ta holka nás dožene k nejhoršímu. Milan naskočil do loďky a – jakživ poprvé – plul dál proti proudu, míjeje jednu červenou bóji za druhou.

Řeka si tu jen zřídka dovoluje mělký zákrut, provinile nedokončený, aby příliš nerušila přímou pracujících tras dvou železnic

a dvou silnic s příslušnými vedeními. Pak se zvedl vítr a zhřebeně-
lá vodní pláň se šikmo rozpršela. S napitou lodíkou dorazil Milan
zpátky k boudě a vběhl dovnitř, chráně rádijko svým tělem.

Dívka strkala roští do rozžhaveného bubínku.

„Kdybyste byla tak laskavá...“

„Ručník je na židli.“

Šla se odvrátit k oknu, zatímco Milan rychle sňal zadní kryt
zmoklého rádijka a ručníkem něžně ovíval tištěné spoje (byl tech-
nik).

„Už se můžu obrátit?... Co to blbnete?“

„Kontakty neradi vlhko.“

„A vy rád? Tak honem, košili dolů... No šup, kalhoty taky. Neboj-
te, já vás... neto. Jestli ovšem máte jégrovky... No vidíte, jakej jste
fešulka. A teď mi půjčte to vaše bambino, pochováme ho, pověsíme
hezky na hřebíček... ták... Mám ho ještě zasypat, aby se nám ne-
oprudilo?“

„Jste bezva, fakt.“

„Já trochu rozumím i spisovně.“

„Promiňte. Jak jsme prve mluvili, nechtěl jsem vás...“

„Ah! Nemluvme již o tom více. Hezky se nám rozpršelo, že?“

„Pořádný liják, jen co je pravda.“

„A prve bylo tak hezky!“

„Skutečně, den začínal tak slibně.“

„Kdežto nyní prší.“

„Opravdu v tomto kraji je velmi nestále počasí...“

„Celkově spíš vlhké, řekla bych. Atlantský oceán a převážně seve-
rozápadní vítr... tento kraj si věru nemůže naříkati na nedostatek
srážek, nemyslíte?“

„Rozhodně ne...“

„Jiné kraje jsou na tom daleko hůře. Například jižní Morava se
známou stepí u Mohelna, kde se vyskytuje vzácná podoustev, nebo
poušť Gobi, není-liž pravda?“

„Vidím, že se zajímáte o zeměpis...“

„Geografie mě vždy vábila kouzlem dalekých krajů i výskytem průmyslových nerostů, jako je například germanium, wolfram a osram.“

„Germanium je důležité pro tranzistory...“

„A získává se z popílků, dále mám ráda hudbu a ruční práce. O co se zajímáte vy?“

„Já... tak všeobecně... o všechno. Při svém povolání musím hodně číst a tak –“

„– též já hodně čtu, po pracovní době. Kniha je nejlepší přítel. Mám hodně knih. Máte rovněž hodně knih?“

„Nijak vzlášt... Tak vy pracujete v textilu?“

„Tak já pracuji v textilu –“ Dívka se náhle prohnula a rozkřičela smíchy, slzy jí tekly po tvářích a nebyla k utišení.

Milan se šel podívat na zavěšené rádijko a pak přisedl na lůžko k dívce.

„Tahle bouda je vlastně docela prima.“

„To bych řekla!“

„Útulná...“

„A hezky stranou...“

„Řekl ti už někdo, že máš neslušně prima ramínka?“

„Ty vlastně skoro ujdeš. Když chceš.“

„A že máš nemravně krásné nohy?“

„Ty jsi vlastně docela prima. Když si dáš záležet.“

„Rád udělám, co bude v mých silách...“

„Jen aby ses jen tak nehonil...“

„Opravdu se vynasnažím...“

Přestávka, vstali.

„Jak se jmenuješ?“

„Flo... A ty?“

„Milan.“

„Milana jsem ještě neměla –“

Převalil ji na bednu potaženou houní, již ležíc na zádech ho odrazila nohama, převrátila se na bok, vyskočila, se smíchem utekla za pult a šaškovský se přes něj ukláněla: „Optejte se znovu po Vánocích, a čím bych ještě mohla posloužit?“

Zapínal si košili.

„Vy se zlobíte?“

Natáhl si kalhoty.

„Nezlob se... Já... se taky nehněvám...“

„Skutečně? To je od vás roztomilé.“ Opatrně sňal své rádijko se skoby a jemně vsadil zadní kryt.

„Kontakty v suchu?“

„Všechno už zas v suchu. Kolik dlužím za projížďku?“

„Padesát korun.“

Hodil na pult padesátikorunu a pověsil si rádijko kolem krku.

„Ne, jenom osum. Ale drobný nemám...“

„To je dobrý, slečno. Kdyby člověk mohl ze všeho vyváznout jen za padesátku...“

Došel ke dveřím, vzal za kliku, neotevřely se. Všiml si zástrčky, odsunul ji, neotevřely se. Našel ve výši kolena háček, uvolnil jej, neotevřely se. Vypátral další háček na horní veřeji, uvolnil jej, neotevřely se. Zvolna došla ke dveřím, strčila do zámku klíč a odemkla.

„Choval jsem se sprostě.“

Strčila mu padesátikorunu do rozhalenky.

„Promiňte...,“ zamumlal. „Promiň...“

„O prosím, nic se nestalo. Hezky se nám rozpršelo, že?“

„Už přestává...“

„Za chvíli zas může začít...“

„Opravdu –“

„– v tomto kraji je velmi nestálé počasí. Budete si přát malinovku, nebo tuzemský rum?...“

Zamávala poloprázdnou lahví, Milan opět svlékal provlhlé šaty (zapjal rádijko), rovnal vrácenou padesátikorunu do peněženky

(sedm tisíc zabito, sto tisíc bez přístřeší, pomoc z celého světa), tak levně už z toho nevyvážneme (judisté Japonska zvítězili v odvetném utkání pět jedna).

„Umíš džudo, Milane?“

„Jak tě to napadlo?“

„No přeci o něm právě hlásili!“

„Zprávy neposlouchám, moment, hned najdu muziku... Na světě bude dobře, až všechny stanice budou vysílat jen muziku.“

„To by se pak mohly zrušit, to by pak stačily jen gramouše a magnetáky...“

Spravedlivě dělili trošku rumu na trošinky, pohoda nad horkými kamínky za jemného harašení deště, hřejivé závitky ručníku kolem těla, vlahá prkna pod bosými chodidly a pokojná drsnost pod lokty, žertíky tak naivní, že se jim lze ještě smát, důvěrnosti prostinké až do věrojatnosti, družnost s nevykleštěným sexem a sex bez ustáleného harmonogramu úkonů, zejména však dráždivá zvědavost, jakou naposledy poznal kdysi dávno – udiven a dojat, že něco takového dosud existuje.

„... a cos udělal, když ses to dozvěděl?“

„Co jsem mohl dělat? Nic.“

„Tak to já bych nenechala, já na tvém místě...“

Překvapeně se přistihl, že jí vypráví věci, které jakživ nevyslovil, rychlými záběry (kdysi byl náruživým fotoamatérem) ji snímal pro svoji kartotéku, hezounký kaštanový smíšek s poněkud silnými nohama a drobnými dráždivými nepravidelnostmi (Ola měla zbytečně dokonalé tělo a ostře zlaté vlasy), ale to nebylo to hlavní, konstruoval v duchu pokládání si hlavy dětskýma rukama do klína, smích v koupelně a kaštanové pramínky přilepené na čelo, prádélko nízkých čísel a jahodové vzdechy, ale to pořád ještě nebylo to hlavní, ptala se na věci, poslouchala je, dokonce ji nepochybně zajímaly... její nádherná, ze všeho daleko nejdráždivější zvědavost, to bylo ono a slibovalo to více rozkoší než celá dosavadní lístkovnice –

- ale to by nově pořízený obrázek nebezpečně vzrostl nad rozměry plechové kartotéční skřínky, vyčuhoval by z ní ven, takže by ji nebylo možno zamykat, čímž by přestala plnit funkci, šmik šmik, papír se dá našťestí stríhat: následkem deště a požití deci rumu se téměř zamiloval do prodavačky metrového zboží, ale bylo mu líto vyplýtvat na to celý den náhradního volna, Milan s úlevou vstal a pečlivě se oblékl.

„... škoda, že už musíš jít... Stav se, až půjdeš kolem, ne, přijď speciálně jen kvůli mně... Ne, tady nebydlím, jen v létě tady někdy přespím, aby mamí měla doma klid, ta se zjeví, že jsme jí vypili všechn tuzemáček... ne, ještě nikdy jsem nepila tolik a to je fakt, proto mě to taky tak stálo, Milane?!“ S obavou se k ní ve dveřích obrátil.

„... anis mi nedal pusu, ta byla ale školácká, nic si z toho nedělej, já taky lepší neumím, Milane?!... Povím ti za ni pohádku, neutíkej, bude děsně krátká, ve vysoké věži seděla u okýnka princezna se zlatou hvězdou na čele, dlouhý bílý šaty a hrála na harfu a čekala na svého prince a čeká a bude tady čekat každý večer, až přijdeš, Milane!?!...“

Dal se mokrou trávou rychle do svahu, znepokojen, že se dal tak vyhecovat (v suterénu strach), v běhu přehodil hrající rádijko kolem krku, dojel autobusem na náměstí, tlačil se k východu, vystoupil a pohlédl na hodinky. Čtrnáct hodin svobody. Přešel náměstím, prošel oběma chodníky hlavní třídy, vrátil se na náměstí, obešel je, přisedl k šachistům, poradil zaútočit jezdcem, jezdec však chránil krále, vyšel na náměstí, bál se podívat na hodinky, podíval se na hodinky, v cukrárně snědl čtyři dorty (měl rád sladké), podíval se na hodinky, vstoje vypil malé světlé, zašel do kina, ale film již běžel, odjel tramvají do jiného kina, vyprodáno, vrátil se do prvního kina a zhlédl závěr italského filmu, komusi zastřelili děvče, střílel pachateli samopalem do břicha, postřílel jeho rodinu, zapálil ohradu, střílel na náměstí, zastřelil ho přítel, Navštivte nás opět, Občerstvení v našem bufetu, koupil krabici pralinek a bílou košili, aby měl důvod

jít domů, šel domů svými ulicemi (dvanáct hodin svobody), sebral se stolku u schodiště své noviny a ve svém pokoji se natáhl na gauč (Farmakologie, věda pro zdraví lidstva), jedl pralinky (dva tisíce popraveno, osm tisíc umučeno, čtyřicet tisíc), nasypal do úst celou hrst pralinek (další tajná družice vypuštěna z mysu), šel se napít vody, otevřel skříň, přehlédl řadu svých obleků a vyrovnaný komín košil, přečetl si poslední zápis ve vkladní knížce, zabubnoval na hřbety řádky svých knih a malíčkem se přesvědčil o tloušťce prašné vrstvy na ořízkách, v zrcadle na sebe vycenil zuby, chvílku přecházel sem a tam, převlékl si košili a se zapálenou cigaretou se vyklonil z okna. Přímo pod ním mezi keři kutil cosi domácí a pátravě vzhlédl, Milan přirazil okenici a se založenýma rukama přecházel od okna ke dveřím, tam a zpátky, od dveří k oknu, odmítl být i jen krátce pomyslet na Aninu, smetl se stolu drobty chleba a uhnětl z nich kuličku, figurka se mu nepovedla, snědl ji a znovu přecházel pokojem, od dveří k oknu, od okna ke dveřím, náhle prudce uchopil kliku (tady se zamykáme sami), rychle se převlékl a dojel tramvají na předměstí, odemkl domovní dveře a přesně (jaká náhoda) v sedm hodin strkal klíč do dveří Oliny garsonky. Klíč se však vzepřel (byl pátek).

Překvapené ticho, rázně zaklepal, Ola se přišla optat, ale nedemykala, tlumený hovor, šramoty, přecházení, prudce pouštěná voda, kroky a konečně zarachocení zámku.

„Ahoj,“ řekla Ola. „Je tady soudruh Holík...“

Milan ji odstrčil a prošel do koupelny, vana orosena a zamžené okénko, v umyvadle se nadnášela mezi otavenými knedlíčky ledu odlepená viněta, barevný ručník vlhký a velký bílý froté použít.

„Komise se protáhla,“ říkala Ola za jeho zády, „a pozvala jsem ho –“

Obrátil se k ní, pevně uchopil cíp jejího županu a silou trhl vzhůru: sobotní podívání.

„Prosím tě – neblázni!“ zašeptala ostře.

V pokoji (gaučem bylo hnuto) mu přicházel vstříc lehce nervózní (koberec pokrčen) Josef Holík (docela malý administrativní

náčelník, ale Olin nepřímý šéf a ovšem náčelník) a žertovně předstíral překvapení (z kapsy mu čouhal koneček kravaty).

Přestávka (Milan s rozkoší páčil samopalem do rukou, jimiž si svíral břicho skučící italský herec).

„Budem tady ještě dlouho tak stát,“ řekla pak Ola, „jak špatně vyřezaní svatí?“

Opravdu by to bylo absurdní, všichni tři se pousmáli, posadili a vzali si po chlebičku ze sobotní Oliny mísy. „Navečer se nám hezky vyčasilo,“ řekl Josef Holík.

„Ale odpoledne byl liják pořádný,“ řekla Ola, „jen co je pravda.“

„Ráno...“ řekl Milan, „ráno bylo ještě tak krásně...“

„To se ti asi jen zdálo,“ řekla Ola.

„V tomto kraji je velmi nestálé počasí,“ rozhovořil se Josef Holík, „když jsem ještě působil na Znojemsku...“

Ola donesla třetí ke dvěma jednoduchým sklenkám, vytáhla ozdobnou zátku z láhve opatřené ochranným věnečkem z gumové pěny, nalila a všichni tři upíjeli malými doušky víno tak kyselé, že Milanovi se stáhla odporem ústa a ostentativně shodil prstem se svého chlebičku kolečko okurky.

„Má rád sladké,“ vysvětlila Ola Holíkovi.

„Ale to je velká chyba!“ zvolal Josef Holík. „Kyselost vína a okurek se náramně doplňuje, vím to od jednoho starého zkušeného vinaře... A potom, letního času tělo přímo diktuje kyseliny, přece vy jako chemik...“ přímo naléhal. Milan ze zdvořilosti snědl kolečko okurky (Ola jakoby se otrásla za něj) a zapil sklenkou nepřilíš zředěné kyseliny.

„Že to jde k sobě, vidíte, že to pasuje?“ Josef Holík zářil spokojeností.

„A my se dva roky otravujeme tokajským,“ řekla Ola.

„Soudruh ředitel rád tokajské,“ prozradil Holík, „bere s sebou dvě láhve do Lipska, posílal sem pro ně sedana...“

„Na veletrh?“ ožil Milan. „A už se ví, kdo všechno pojede?“

„Seznam není dosud uzavřen,“ zpřísněl náhle Holík, „nejsem oprávněn... Chápete...“

„Ale Josko, přece by ses neupejpal,“ řekla Ola, „mezi náma třema už přece nemusej bejt náký tajnosti...“

„Je to velmi složité,“ stahoval se Holík, „četné vlivy, intervence, složky, Sdružení...“

„Rozhodně bych vás nechtěl obtěžovat, ale nesmírně by mě zajímalo...,“ Milan přímo naléhal.

„Když tak hezky prosí...,“ poukázala Ola.

„Nu což,“ řekl Holík posléze, „když jsem to už začal – řeknu to docela otevřeně! O tobě se taky mluvilo, Renči, byly hlasy pro, byly proti - jednání dosud probíhá. A teď už dost o tom!“

„Jsem velice rád...,“ Milan Renč zářil spokojeností.

„A zůstane to mezi námi!“ říkal Josef Holík.

„Ale samozřejmě...“

„Ne, že bych snad...“

„Dovedu plně ocenit...“

„Chtěl jsem jen...“

„Plně chápu...“

„V každém případě však...“

„Můžete se plně spolehnout...“

Za zdí náhle zazněl ženský křik, úder a silný mužský hlas. „Pst –“ zašeptala Ola a zvedla ruku.

„Že tě to pokaždé tak rozruší...,“ zašklebil se Holík, „prve dokonce i při –“ rázem zmlkl. Přestávka, živé hlasy za stěnou.

„Slyšeli jste to o bábě Fuksově?“ šeptala Ola horečně. „Ten její začal chodit zalévat zahrádku jedné vdově, Fuksová si bere na odpolední směnu dalekohled, šplhá po požárním žebříku a špehuje je... Ptala se mě, jestli by ji zavřeli, kdyby ji zabila, když jí bude už dvaasedesát...“

„Mluvilo se o tom u ředitele,“ bručel Holík, „a Fuksová zaplatí dvacet korun za porušování bezpečnostních předpisů...“

„Za porušování...,“ Ola se křečovitě rozesmála, pobledlá a se zářícíma očima, „... dvacet korun...,“ přímo se dusila.

„Ale no tak...“

„Rozumně vzato...“

Olu jako by bodali.

„Důvodně se domníváme,“ řekl Holík podrážděně, „že Fuksová si schovává na střeše odřezky ukradené v truhlárně a pak je té jedné vdově strká přes tovární plot...“

„Hovnajs!“ vykřikla Ola a vrhla se na gauč v záchvatu šíleného smíchu. Nad ní zvučela stěna necudným veselím.

„Nu což,“ řekl Holík dotčeně a zvedl se, „musím už jít.“

„Svezu se s vámi,“ řekl Milan rychle, „rád bych ještě...“

„Počkám v předsíni,“ řekl Holík. „Dvě minuty.“

Jakmile odešel, Ola ztichla. Přestávka.

„Proč tohle všechno děláš?“ řekl pak Milan.

„A proč ty ne?“

„Renči!“ ozvalo se z předsíně. „Odcházím!“

„Volají tě.“

„Slyším –“ Milan nervózně pohlédl ke dveřím, pak náhle viděl pod zvučící stěnou Olu proti sobě s nohou obnaženou k pasu.

„Prosím tě – neblázni!“ zašeptal ostře.

Holíka (s již uvázanou kravatou) dohnal na schodech. „Jdete taky k tramvaji?“

„Ano, tím směrem.“

„Zdá se, že začíná poprchávat.“

„Skutečně, bláznivé počasí...“

V příčné uličce parkoval náčelníkův vůz.

„Nu což, buďte zdrav...“ Odjel.

Milan jel tramvají na náměstí, snědl vstoje šest zvětralých kremrolí, zemdeně došel svými ulicemi domů a okamžitě usnul.

Zkrácená sobotní směna mu rychle uplývala rozmanitými hodnoceními, zhotovováním výkazů za minulý a plánů na příští týden, vyvoláván rozhlasem vyjížděl a sbíhal do pater, znovu upřesňoval

spotřebu skla do roku 1970 a potvrzoval, že nezměnil trvalé bydliště, na nádvoří se přihlásil (nábor prováděl hlavní technolog) do pobočky lidových myslivců, v laboratoři jej již netrpělivě čekala úseková důvěrnice ve věci řepné brigády, pak otevřel červené desky se Zprávou a setrval nad ní minutu v totální nehybnosti. „Je vám něco?“ ptala se starostlivě Grusová, jí i Černé uložil velký úklid, Havláka pustil dřív domů, těsně před odchodem se dostavil šéf vývoje a zeptal se: „Jak pokračujete?“ (stejnou otázku položí znovu v pondělí ráno). „Všechno v pořádku,“ odpověděl Milan a odjel na náměstí.

Nesmýslně rozslzené šedé nebe nad spojitými mžikajícími kalužemi, bitky u již přecpaných autobusů a tramvajů, v kavárně hlučící množstvím v žalostné záři předčasně rozžatých lustrů nad vrstevnicemi dýmu, v němž zpocení pivonoši uháněli k pocákanému zinku, vřešticí a strkající se dětský hlouček před zavřeným kinem, upachtěné sobotní všude přeplněno nebo zavřeno –

– myslel na krémové dveře svého pokoje s koupelnou a prkenná vrátka boudy u řeky s jejich vrzavými zástrčkami a háčky, přešel náměstí a vděčně vstoupil do přívětivě ošumělého turniketů, procházel dovnitř a ven, znamenitě se bavil, dokud se nelekl, že by ho při tom mohl někdo pozorovat, vešel, a zanedlouho obklopen galerií kibiců, šťasten, zahajoval bílým pěšcem svůj oblíbený královský gambit.

Suverénně ovládal toto otevření hry, hrál je snad už potisící přesně stejně, podprůměrný soupeř odpovídající stále váhavěji na jeho bleskové tahy a galerie se uznale rozšuměla. Jen bledý mladíček v nemožné košili stranil černému, vyjadřoval se pohrdlivě o „starodávném gambitu“ a zvláště o „takhle zprzněném od pana bílého“, avšak galerie měla pro černého už jen uštěpačnosti, kdežto i nucený tah bílého vyvolával uctivý šepot.

Milanovo brilantní otevření končilo dvanáctým tahem, v této chvíli se vždy dostavovala okamžitá inspirace, vedoucí k rychlé převaze a technicky sladkému dobytí. Povytáhl si manžety a čekal

na ni se zdvořilým úsměvem, učinil zatím několik bezvýznamných tahů (jimž galerie ihned přiložila obzvlášť rafinovaný záměr), zcela přitom ignoruje černého čekal svoji chvíli, svůj záblesk, zapálil si cigaretu, záblesk nepřicházel, čímsi potáhl, odpověděl, vyměnil, nic ho nenapadlo, musel krýt, jeho protiútok neměl pokračování, jaksi se to drolilo, ztratil pěšce a seznal, že bez zázraku to už nevyhraje, místo zázraku musel vyměnit věž a oba koně se ztrátou dalšího pěšce a stál před prohrou. Galerie obdivně zírala na dosud složité postavení a hrubě okřikovala mladíčka, který se již Milanovi začínal smát do tváře.

Ted' odejít – věděl, že toto je poslední příhodný okamžik, že jej není schopen využít, v duchu se kochal zmatenými tvářemi galerie (jíž pohrdal), odhadoval, za jak dlouho asi by se někdo odvážil zasednout na jeho místo, a vtom se ve vsí slávě dostavil záblesk a bleskově nabídl oběť věže.

Galerie vzrušením vstávala, takže zadní museli vystoupit na špičky a za nimi ještě kdosi malý vyskakoval do výše.

„Vzít,“ zavřískl již stojící mládeneček, „... okamžitě vzít. Vždyť je to plundr!“

Milana zaplavilo ochromení a rázem vzrostlo do trýzně, tak silný pocit nezažil už léta. Mladíček měl pravdu, záblesk byl jen klamavý pasvit, zrcadleníčko dávného úspěchu, tehdy ovšem figurky stály poněkud jinak. Trpěl nesnesitelně.

„Vzít...,“ zapřísahal mladíček černého, „pro všechno na světě vzít, na co ještě čekáte...“ Ale černý váhal, odmítal, k mladíčkovi se přidávaly ojedinělé hlasy galerie, nejhorlivější obdivovatelé sice zmlkli, ale většina jen čuměla, „... vzít, na kolenou vás prosím, vzít...,“ úpěl chlapec, ale černý po dlouhém váhání učinil úhybný tah, tak velkou moc nad ním Milan získal.

Vtom chlapec sám uchvátil věž a předvedl galerii nevyhnutelné tahy vedoucí k rychlému matu bílého... na šachovnici se objevila další a další ruka, sápany se po figurkách, všem bylo náhle všechno

jasné, už prý dávno před obětí, ba od samého zahájení stál bílý bídně a chutě ho vraždili desítkami matů.

Černý zmizel pod neurvalým přívalem povykujících vítězů, Milan se odkrádal proklínaje svoji neschopnost odejít včas, z chumlu se mu bledý chlapec drze smál přímo do tváře, Milan páčil samopalem do jeho dětských rukou s půlkroužky ořezaných nehtů oblitých pneumatikami růžového masa, mezi nimiž se osmicovitě vysmekovaly světlé horké smyčky, snědl vstoje dva čokoládové hřbety, oříškový košíček a punčový dort, jakoby veden došel svými ulicemi domů, sebral se stolku u schodiště své časopisy, ve svém pokoji je hodil na gauč a spustil rádijsko (světový farmakologický kongres s uspokojením konstatuje všeobecný), obrátil se na druhý bok (utloukli k smrti jednoho horníka a druhého bili tak dlouho, až zešílel), posadil se a stříhal si nehty (další podzemní nukleární výbuch), polkl svůj chlorpromazinHCl a zajedl jej hrstí pralinek, znovu ulehl na gauč, četl článek Tkanina z pozlaceného teflonu chrání před teplotami 1727 °C (ARMALON je název nové tkaniny z teflonu, metalizovaného vakuovou depozicí čtyřiadvacetikarátovým zlatem. Materiál je inertní ke všem známým chemikáliím) a bilancoval Olu, jak dlouho a velice ji toužil dostat, o Rudém praporu spolu tančili sedm hodin bez přestávky a ráno se ji neodvážil políbit (je ideální pro ochranné oděvy pro osoby), v chatě Berkových musela každá dvojice do jedné postele, za všeobecného vzdychání kolem se vydrželi do rána jen držet za ruce (Zlatá tkanina má tepelnou odrazivost 75 %), pak sedm schůzek týdně, jahodová zmrzlina, Legenda o řece a kurs španělštiny, přihlásíme se do Egypta, Alžíru, na Kubu (při výrobě může být tkanina ARMALON šita snadno na běžném zařízení), plavili se do Egypta, přirozeně s Čedokem, a v hrozném vedru tam pobyl celkem dva a půl dne, Olin rozložený gauč byl pro ně úzký, „... to je obrovské...“, sténala, „... do nejmrtvější smrti už nikdy nikoho...“ Nu což. Je pryč. Dobrá, vzal ji čert (výrobcem je E. I. Dupont de Nemours, Wilmington).

Zajedl ji hrstí pralinek, šklebil se při tom (sladké mu přestávalo chutnat), obrátil se na druhý bok, četl noviny (očitý svědek popisuje průběh mučení) a přitom se snažil vybavit si nějakou povzbudivou vzpomínku z uplynulého týdne (připoutání za ruce a nohy ke stropu řadu dní a nocí bez ustání mrskání gumovými obuškami), vzpomněl na svoji Zprávu, na níž nebyl s to už absolutně nic zlepšit, nicméně nucen přepracovat, hlavní technolog se na něho ve čtvrtek jaksi podivně usmál (Trýznitelé používají k mučení často kleště, bodců, vrtáků a hřebů), viděl Olu spojenou s Holíkem a nad nimi se mu bledý chlapec smál drže do tváře (mučili třicet tankistů obviněných. Podlaha i zdi cely byly brzy zality jejich krví. Pak je nutili nahé sedět na petrolejových kamínkách), nacpal noviny do škvíry mezi gaučem a zdí, vyskočil a přecházel pokojem, rádijko hovořilo o nukleární smršti, po níž by živí záviděli mrtvým, vypnul je, valilo se to dál, řvoucí příval zaplavující Renčův pevný svět pokoje s koupelnou a oknem do zahrady, náměstí, sladkostí, Oliny garsonky...

Vypínal dále, sugeroval si lavičku na nábřeží ve Valparaisu, ležel ve Valparaisu na lavičce pod palmou, z Tichého oceánu vál vítr, modrý věčný jas Valparaisa, co tady znamenaly ubohoučké trampoty nějakého M. Renče v jakémsi Ústí n. L. či jaksetadírajmenuje, tady na nábřeží pod palmou ve Valparaisu, v závanech větru z Pacifiku, za zády lunapark neónů Valparaisa, ačkoliv neóny nepasují k modrému jasu jako třeba okurka k vínu, což vám poradí starý zkušený vinař, vítr z Pacifiku, úvod snad netřeba, na nábřeží ve Valparaisu stojí pod palmou lavička. „Vždyť je to plundr!...“ zavřískl bledý chlapec, „No těbůh...“, pošklebovala se zvědavě dívka, „spíš popravištiátko než lavička...“, přinutil ji obcovat s chlapcem na loďce, vedle Oly s Holíkem a museli se střídat, la-vič-ka, červené sedátko, žluté opěradlo, po stranách dvě hlazené betonové bočnice, na levé je dvoucentimetrová rýžka vyplněná zrnitým béžovým prachem Valparaisa, la-vič-ka, bezpečně tam stojí a čeká, musí tam stát, ať tam stojí, aspoň chvilku postojí –

- a už na ní ležel, pod hlavou valparaiské noviny (ve španělštině, kterou neovládal ani pasivně, nepatrně slovem), už se pouze bavil trapnou čtveřicí na loďce, která odplouvala do abstraktní říše neposlouchaných zpráv, neviděných muk a neslyšených explozí, opouštěla Renčův pevný svět pokoje s koupelnou a oknem do zahrady, náměstí, sladkostí... a vzlétla nad radiozvukovou závorou do oné knoflíkem vypnutelné říše a kovově solidní zvuk zamykané kartotéky.

Spokojeně se na sebe šklebil do zrcadla, kousal pralinky a s požitkem kouřil (jaký akord čokolády, rumu a cigarety Rhodope), napadlo ho, aby propadlý páteční lístek na oběd použil příští pátek, rozhodl, že ve své Zprávě změní pouze slovosled první stránky a závěru, že šachy si nechá až do penze, logickou úvahou došel k přesvědčení, že Ola mu banální nevěrou s představeným Holíkem nijak neublížila (stejně jako kdysi v Hrušově Anina svým šťastným manželstvím s učitelkou), naopak, zbavila jej závazků a vrátila mu svobodu, gratuloval si, že trpěl všehovšudy už jen pět minut (kdysi s Aninou plně dva dny), šťasten, že ho jeho nevíra (kdysi nevěřil ve štěstí, teď už ani v neštěstí) impregnovala vůči větší bolesti (byl technik, povoláním i nevírou, a vždy počítal s nezdarem), blahorečil jí i sobě, navzájem si poskytujeme nezranitelnost, páni nad vypnutelnými a zamykatelnými skřínkami, dosáhli jsme dalšího plánovaného vítězství a nejvyšší trofeje, svobody.

Šel se napít vody, otevřel skříň, přehlédl řadu svých obleků a vyrovnaný komín košil, zabubnoval na hřbety knih, chvilku přecházel sem a tam, převlékl si košili a se zapálenou cigaretou se vyklonil z okna. Přímo před ním na žebříku v koruně stromu kutil cosi domácí a ihned číhavě vzhlédl, Milan uskočil, přirazil okenici a se založenýma rukama přecházel od okna ke dveřím, tam a zpátky, od dveří k oknu, sem a tam, uhněl z drobtů chleba kuličku, figurka byla už daleko lepší, snědl ji, pohlédl na hodinky a znovu přecházel pokojem, od

dveří k oknu a od okna ke dveřím, nesmyslně dlouho bylo pořád 17.52, posledních osm minut prostál s čelem opřeným o okenní rám.

V 18.00 se rozběhl do koupelny, dvojí holení, masážní krém, kondom, obvyklou tramvají dojel na předměstí, odemkl domovní i bytové (byla sobota) dveře vlastními klíči a přesně v sedm hodin vešel do Oliny garsonky.

„Ahoj,“ řekla Ola a přinesla na stůl mísu s dvanácti obloženými chlebíčky. V umyvadle se nadnášela v ledové tříšti malá láhev tokajského, Milan ji otevřel, otřel malým barevným ručníkem (sousední velký bílý froté připraven), navlékl na její hrdlo ochranný věneček z gumové pěny, který vyňal ze skříňky zároveň s ozdobnou zátkou a dvěma jednoduchými sklenkami –

– zamyslel se, vrátil věneček i zátku do skříňky a přišel do pokoje jen se sklenkami a holou lahví.

„– se pobryndáme –“ řekla Ola a přinesla věneček i zátku.

Beze spěchu upíjeli malými doušky.

„Dnes tady budeme sami dva?“ optal se.

„Doufám.“

„Bude to pohodlnější.“

„To ano.“

Oba snědli po chlebíčku. Rádio tiše hrálo.

„Četlas to o armalonu?“

„Chrání před teplotami sedmnáct set dvacet stupňů.“

„Sedmnáct set dvacet sedm. Ideální pro ochranné oděvy.“

„Je metalizován čtyřiadvacetikarátovým zlatem.“

„Tepelnou odrazivost má pětasedmdesát procent.“

„A dá se z něho snadno šít...“

Přestávka, stěna se zasmála a Milan na ni s nenávisť pohlédl.

„Milane, sežeň mi tři metry armalonu –“

Vzali si po chlebíčku.

„Vzpomínáš,“ zašeptal Milan, „jak jsme spolu tančili tenkrát o Rudém praporu...“

„Metalizuješ?... Sedm hodin bez přestávky.“
„Sedm schůzek týdně...“
„Chtěli jsme se přihlásit do Egypta nebo Alžíru...“
„Nebo poprvé v chatě Berkových...“
„Drželi jsme se za ruce až do rána...“
„Pak jsem začal kupovat formalínovou mast.“
„Panax-pastu?“
„Ne, manoform.“
„Ten je taky dobrý.“
„Musí se ho nanést jen slabá vrstva.“
„Jinak pokožka ztvrdne a praská.“
„To formalín ztvrdzuje pokožku.“
„Glycerínem se dá naopak změkčit.“
„Manoform obsahuje i glycerín.“
„Takže vlastně...“
„Četl jsem to na přiloženém letáčku.“
„Vlastně tam musí být.“
„Ovšem.“

„Cítím se jako od popela...“ řekla Ola, zamáčkla cigaretu a šla se osprchovat, takže dvacet minut času, možná i pětadvacet, ale určitě ne pod osmnáct. Milan připravil vše, aby potřebné zklamání probíhalo hladce a ovšem bez rizika, pak vyhlížel otevřeným oknem na liduprázdnou šerící se ulici. Nedaleké staveniště bylo již bez světel a tiché, z nejvyššího lešení strměla glajchová májka s unaveně povlávajícími fábory.

Ola se vrátila ovinutá velkým bílým ručníkem froté, zapálila si cigaretu, rozložila gauč a ustlala jej, přičemž Milan zavřel okno, stáhl roletu a svlékl se.

„Ty máš dnes zelené trenky,“ zašeptala Ola.

„Ani jsem – Vzal jsem si je na dnešek.“

Počkali, až Ola dokouří, Ola si pak sáhla oběma rukama pod levou paži, uvolnila uzal a Milan rozhodil ručník přes stůl (byl technik).

„Milane...“

„Olo...“

Spojili se, pak rozsvítili malou lampičku, zakouřili si, snědli po chlebičku, dopili zteplalé víno a při zastřené lampičce se znovu pomilovali. S požitkem si navlékli chladná lehká pyžama a okamžitě usnuli pod mihotavě zvenčí ozářeným stropem.

V noci se Milan probudil. Tlumený smích a zvuky proudily stěnou a Ola se k ní tiskla celým tělem, jehož třas rytmicky rozechvíval lůžko na tenkých nožkách.

„Olo...“ (okamžitě znehybněla) „... ty nespíš?“

Olin zrychlený dech, do jeho rytmu se postupně vracel předchozí pohyb, pístový rytmus jejího lokte kmitajícího proti zvučící stěně (z lůžka se zdála obrovská).

Podívaná ještě horší, než když tenkrát viděl Aninu líbající kostnatá prsa hrušovského učitele, opět jednou vášnivě opouštěn, slezl na koberec, hmatal po svých šatech (bál se rozsvítit), oblékl se v koupelně. „Nu což,“ řekl si vztekle do zrcadla, napil se vody s chlóróvou příchuťí a spěšně opustil dům.

Odjel na náměstí, náměstí zamčených vchodů a zářících výkladů, asi lepší než železné rolety, ale poněkud příšerné, zřejmě tentýž dojem přehlušovali tři lodníci táhlým bučením, ve vchodu do Grandu ožralá tlupa bránila létacím dveřím v letu, pod lustry kavárny Savoj na paloučku v lese dřevěných noh žvýkala uklízečka v bezplatných brýlích chleba ze sáčku a zapíjela zvětralým šampaňským.

V Mix-baru veliké objímání na parketu, spěšně vypil tři dvojité stocky a zeptal se barmanky, co dělá po šichtě, sešpulila rty, zavrtěla hlavou (byl rád) a okradla ho o šestnáct korun. Na schodiště se vyvalil chumel kolem PhMr. Berkové, měla růžové šaty s černými lodičkami, pásem a perlami, nesli ji pod pažemi jako andělíčka a mrskala nohama, přistoupil k ní a strhl jí náhrdelník, stoupla si a všichni se zájmem čekali pokračování. „Nu což,“ řekl a sestoupil po

schodech do pasáže. „Tam ne – napravo!...“ šeptala za ním, napravo se přišlo k mříži východu z kina, líbali se za šikem popelnic deset minut, ale když se na to nikdo z chumlu nepřišel podívat, rychle řekla, že mu ty perly daruje a že mají vadné spinátko, a odpěchala za chumlem a hodil bakelit do popelnice.

Před pasáží na něho čekal s motýlkem lincoln pod krkem Pavel Schwanz (kdysi nejlepší přítel, nyní proslulý cynik) a sdělil, že by měl dvě těžce rajcovní intelektuálky, ale že jim musí ještě někoho přivést, ještěže intelektuálky bydlely hned naproti, „... a budeš jako kandidát věd, ty kačeny stejně prd vědějí,“ sděloval Schwanz na schodech, „a jak ta brejlatá vypadne z pokoje, hned za ní a hned tvrdě na dělohu –“ „Ale to je milé překvapení...“, řekla ve dveřích brejlatá intelektuálka, „pohled, Inko, kdo to k nám...“ „Kandidát historických věd Norbert Hampl,“ zívá Schwanz, „náhodou jsme se...“ „Kterou historickou postavu nejvíce milujete?“ „Abych pravdu řekl...“ „Teď právě dokončil disertaci o Chelčickém.“ „Ale to je úžasně zajímavé! Chelčický...“ „A teď se právě pouští do Friedricha Barbarossy, který, jak známo, měl jedenáct žen.“ „Jak se dívá dnešní doba na Barbarossu?“ „Vezmete si sušenku, nebo obložený chlebíček?“ „Obložený chlebíček už ne...“ „Po sexuální stránce je Barbarossa středem zájmu moderní fyziologie, v chystaném rukopisu kolegy Hampla je příklad z italského tažení, kdy prokazatelně za jednu jedinou noc osmadvacetkrát...“ Brejlatá intelektuálka se záhadným úsměvem vyrazila z pokoje, Milan hned za ní, právě za sebou zavírala dveře, otevřel je (WC), přecházel předsíní a chtěl se vrátit, již se zamkli, přecházel předsíní, v dalších dveřích spalo dítě v postýlce se sítkou, s tichým smíchem opustil dům.

Chumel kolem Berkové se dosud nevymotal z náměstí, tramvaje už nejezdily, za povyku se vlekli nekonečnými hranatými pláněmi světlem smaltované dlažby, u Berků v koupelně usnul stočen na gumovém koberečku, probudili jej a musel dát fant, Berková prohlásila: „Světová novinka – noční pošta,“ do tmy pokoje svítila jen

stupnice rádia, stáli v zástupu a odzadu dopředu se měly předávat hmatové vzkazy, štípnut odzadu štípl dopředu, chichot, přešlapování a nakonec oběť docela vpředu hlásila: „Rdoušení?“ odzadu vysvlečen z košile začal vysvlékat kohosi z čehosi. „Nech toho –“ byl šeptem odražen, „jako by se už stalo,“ chichot, přešlapování „Kroucení ušima?“ hlásila oběť vpředu. „Někdo kazí hru!“ vykřikla Berková, rozsvítila a všichni se s úlevou smáli polonahému Milanovi a jednomu kolegovi v podvazcích.

Pod stále ledabylejšími záminkami zhášeli na stále delší doby, přitiskl se ke komusi na koberci. „To seš ty?“ slyšel, „... proč ses neprojevil dřív...“ za věcných chvatů dovedné ruky téměř usnul, probuzen bolestí slyšel uražené: „Ale vždyť ty vůbec nepotřebuješ –“ „Je zdravé si to občas ověřit,“ zasmál se a pracně opustil pokoj.

V předsínce bylo život, hned u dveří kolega přistižený v podvazcích lezl do kalhot za vzteklé ženiny pomoci, „... copak, ty blbče, můžeš přijít k Berkům s podvazkami –“ pod věšákem se přela dvojice, „... Romain Rolland bytostně nemohl, Renči, měl bych tři balíčky viceroy s filtrem za kilo, tak si vole trhni, tedy Rolland nemohl svým intelektuálním aparátem...“ v otevřené spíži se kdosi rozhořčoval: „Ti pacholci tady mají originál maraskýno...“ Milan se taky napil a otrásl (vášnivě zatoužil po okurce), přešel předsíňkou od dveří ke dveřím, tam a zpět, dveře na chodbu byly zamčeny, „... protože jsme jim minule nanosili do ložnice rohožky z celého baráku, šestatřicet kusů, dvě popelnice a kočárek...“ zalomcoval klikou, „... nemá vert, protože teď už si rohožky přivazují,“ být nepřetržitě zavřen připadne někdy únavné, vyhledal v kuchyni největší kastrol a mlátil do něho lžící. „Konec milování!“ křičel a běžel do pokoje rozsvítit, všichni s úlevou vstávali a tlačili se ke dveřím. „Tak brzo domů, vy šlíte,“ nechtěla je Berková propustit, strkání a přešlapování. „Když nám to Renč tak blbě přetrhl –“ říkali neupřímně a přitom naň usilovně mrkali, aby nepolevil v rámusu (ostatně nepolevoval), aby nedošlo k pokračování té „Prostě senzace, už dlouho jsem se

tak primově nepobavil (nepobavila, nepobavili),“ jak svědomitě tvrdili sbíhající se schodů. „A teď si uvaříme ještě kaffčko z kondenzovaného mlíčka...“ slyšel venku (v parku na lavičce trhala dívka ze záhonku květiny a cpala jejich plátky do tabatěrky spícího vojáka) radostně: „... a hupky do hajan!“

Z náměstí již bez jediné myšlenky, uspokojen, došel domů svými ulicemi a s rozkoší usnul. Zvláštním řízením se probudil přesně ve chvíli, kdy byl právě čas obléknout se, naobědvat a jet k Berkovým (spustil rádijko), přešel si pokojem od dveří k oknu (vodní dělo vystřeluje paprsek vody, který dokáže rozlámat nejtvrdší horniny), od okna ke dveřím, sem a tam, tam a zpět, oblékl se, naobědval v Savoji a jel k Berkovým.

PhMr. Berková mu podala (významně) ruku, PhMr. Berka (ospale) cigarety, Ola přijela těsně po něm, bylo tam asi šest lidí, rádio hrálo, všichni se museli podívat na mísu, kterou v noci neznámý šprýmař prorazil odšroubovanou koulí lampy. „Musel být překvapen, čekal jistě opak,“ řekla Ola, „vidím, že včera to tady musela být prostě senzace.“ „To ti povím, holka!“ „Jistě jste se už dlouho tak primově nepobavili.“ „To si piš, holka!“ Smích a polévkově řídká káva ve velikých majolikových šálcích.

„- ráno jsem viděla naproti v parku na lavičce dívenku, pěchovala růžové lístky do tabatěrky vojáčka, který měl hlavu na jejím klíně -“

„Mami, proč se dědečkovi tak kutálí hlava? Nezdržuj a skoč vrátit domovníkovi sekyru.“

„Je to pravda, já to taky viděl...“

„Tys mohl vidět leda tak bílýho potkana.“

„Bílá barva, jak známo, vůbec neexistuje...“

„Mon Dieu! A my máme doma bílý prostěradla!“

„... stejně jako černá. Obě jsou nerealizovatelné.“

„Um Gotteswillen! A taky černej kbelík na uhlí!“

„Barvy vznikají částečnou absorpcí světla na ně dopadajícího...“

„My víme, že máš maturitu.“

„– když se vojáček probudil, vzal dívku do náruče a nesl ji přes záhon, vesele mrskala nohama a střevíček jí spadl do trávy –“

„Ještě se smíš dvakrát pohoupat a už dědečka odřízneme.“

„Já včera taky mrskala nohama, ale mně jsou těsné.“

„Myslíš ovšem střevíčky.“

„Ke vzniku barevného dojmu je nutné světlo. Potmě barvy neexistují.“

„Co to, proboha, mele?“

„Vykašli se na to.“

„– a až se vrátí do kasáren a otevře svoji tabatěrku, bude to jako polibek, je plná růžových lístků –“

„Jestli ještě jednou strčíš dědečkovi prst do nosu, tak už zaklapnu rakev.“

„Jsou růžové ve smyslu barvy, nebo botanického druhu?“

„Barevný tón závisí na vlnové délce, intenzita na amplitudě, sytost na množství.“

„No a?“

„Geometricky si můžeš stanovit polohu barevné směsi podle zákona o těžisku.“

„Proč bych to dělala?“

„Když umíte fyziku, tak toho ještě moc neumíte. Bylo to krásné až k pláči.“

„Mami, proč dědeček tak kličkuje? Nežvaň a pořádně miř.“

„Muselo to být kouzelné, případně banální.“

Pak hráli kanastu až (poslední paprsek zemřel na mřížce ústředního topení) do tmy.

Když se Blanka zvedla k odchodu, Milan odešel s ní, zatímco zbylí pokračovali ve čtyřech.

„Už se tam nedalo dýchat,“ řekl Milan na ulici.

„Moc cigaret,“ přisvědčila Blanka.

„Šel bych ještě někam...“

„Ale já mám taky těsné střevíčky.“

„U řeky musí být nádherně...“

Prostrčil ruku mříží, ponořil ji do zaprášeného keře a našel tam Blančinu ruku (kdysi strávili u řeky nádherné léto), pátravě na sebe pohlédli, pousmáli se a z náměstí jeli autobusem až do smyčky.

Pod náspem sršela jejich dávná láska, tuš a staré stříbro.

„Vojáček vzal dívku do náručí...“ zašeptala.

Zvedl ji proti hvězdám a opatrně sestupoval po škváře, pak další železniční násep a k březnímu křovisku dospěl zbrocen potem, mrskala nohama, ale stěvíček si musela shodit rukou.

„Jako tehdy...“

Stínohra svlékání, ale nucená přestávka, dokud nepřejel strážní člun s reflektorem. Poprsí mezi listím a ostrý písek v chodidlech, komáří hvizd a horký dotek.

„Milane...“

„Anino...“

„Já se jmenuji Blanka.“

„Promiň.“

„Vykašli se na to.“

Slizké hrotité kameny, ohavně studená voda, strážní člun se vracel, nucené plazení mělčinou po břichu.

„Tady přec bývala hloubka...“

Nahmatal plechovku a tiše zaklel.

„Hu, tady plave –“

„Dobrá, nemusíš to pojmenovat.“

Blančina hlavička v třpytné pláni, po náspu přeburácel nákladní vlak.

„Poplaveme doprostředka...“

„Dobrá.“

„A tam jako vždycky...“

Líbali se uprostřed černočerně zčeřeně černi.

„Je to fakt, že černá barva neexistuje?“

„Je.“

„Ale když se podíváš kolem sebe...“

„Vidíš téměř úplnou absorpci.“

„Aha... Hm.“

„Ještě ti to vrtá hlavou?“

„Nijak zvlášť...“

„Tak se na to vykašli.“

„Kých, kých... Vidíš, jak se snažím?“

„Dobrá.“

„Stejně je to ale přímo koupat se jen tak... S Olou taky chodíš?“

„Ne.“ _

„Však jsem si to myslela. Ne že bych chtěla využívat situace, ale ona mi připadá trochu frigidní.“

„Dobrá.“

„Řekla jsem trochu? Chtěla jsem říct dost.“

„Vykašli se na to.“

Hvězdnaté nebe přetřel meteor a spadl do zdymadla. „Teda fuj, ale teď sem připlaval docela –“

„Dobrá!“

„Já se to ani nepokusím pojmenovat.“

„Tak to nedělej!“

„Ale tys to už stejně uhodl – vid’?“

„Dobrá!!“

„Je zajímavé, kolik těchhle věcí se dostane do řeky – vid’?“

„Hele, já sem neprijel, abych se v ledový špinavý vodě bavil o –“

„Nemusíš to pojmenovat. Mimochodem jsme se také bavili o Ole. Ta ženská musí být prolezlá komplexy – vid’? No tak promiň. A hele, co děláš v úterý?“

„Tyhle a další věci si můžem vyřídit telefonicky.“

„Mám teď novou linku, sto sedmdesát jedna. A teď už budu poetická.“

Povlečení olejovitou mázdrou zalezli do křoviska. Tuš a staré stříbro páchly po fenolech.

„Vzrušující vůně řeky... vzpomínáš? Nemáš cigaretu? A hele, rodopka, to si nechám líbit. Včera jsem kouřila viceroyku s filtrem. Čemu se směješ?“

„Té slíbené poezii.“

„Ale proč?... Podívej se na tu řeku, jak tady pod námi... Nebo to nebe, jak se nad hlavami... Vlnky hrají jakoby... Hvězdy, hvězdičky jako zlaté dukáty rozsypané po... téměř úplné absorpci. A teď zas ty.“

„Chm. Noc... Odkudsi jakoby cosi... kamsi – Dobrá, stačí.“

„Kdyžs byl u mě naposledy, říkals, že pojedesh na Kubu nebo do Alžíru...“

„Nedali by mi pas.“

„Žádal jsi o něj?“

Přestávka, uhlíky cigaret tmavorudě ozářily nahé hrudi, „... aspoň počkej, až trochu oschnem... Milane! Vždyť se to tak lepí...“

„Tenhle olejový hnus by potřeboval k odpaření asi tři sta stupňů.“

„Já mám doma sprchu.“

„Že bychom ji šli oprubovat?“

„Pokud tady nechceš sedět do rána...“

„A cestou vzít pár chlebičků... Kolik tak asi?“

„Tak deset patnáct? A k tomu lahvičku vína...“

„Jakého?“

„Ty máš rád sladké, vid'. Vermut nebo tokajské...“

„To bychom ale museli vychladit...“

„Natluču do umyvadla led.“

„Láhev pak bude mokrá...“

„Otřeme ji ručníkem.“

„Umažeme se a po sprchování...“

„... si vezmeme velkou osušku.“

„Uvidím tě v ní?“

„Přijdu v ní za tebou do pokoje...“

„Doufám, že není pruhovaná.“

„Bílá froté.“

Posměšně zdvihl hlavu a vesmír se zapotácel, aby si hned zase pěkně sedl a hvězdy upřeně sledovaly své průměty plující po hladině totálně absorbujícího proudění.

„... už má dušička pokoj?“

„Dokonale!“ zasmál se.

„To neznělo zrovna vášnivě. V rámci našeho poetického večera by asi líp než froták páslo natáhnout si bílou řízu a zjevit se ti s harfou jako anděl...“

„Jako princezna...“ Příslušné mozkové sekce se propojily, vědomí času, směrů, vzdáleností, mezi světly břehu vyhledán odpovídající žlutý čtvereček („... ztělesněná nevinnost...“, slyšel posměšně vedle sebe), s maximální pravděpodobností okno půjčovny loděk („Někdo sem jde?“

„Ne – proč...“), kde by nás dle tvého tvrzení měla očekávat princezna se zlatou hvězdou na čele, takže se naskytá možnost zabít dvě mouchy v jednom večeru.

„Že tak sebou meleš... Ty máš tady nějaké známé?...

V některé chatě tady?... No jestli mají sprchu –“

Absurdnost podniku (vždy dělal výhradně rozumné věci) mu dodala rozhodnosti.

„Cosi mě napadlo...“, volal již po pás ve vodě, „za chvíli jsem zpátky...“

Úsporným kraulem opsal široký oblouk opačným směrem, než byla bouda půjčovny, mezi četnými ponořeními vyhledal slušně krytý břeh, po loktech a kolenou projel mělčinou, přikrčen přeběhl loučku k drážnímu můstku, na druhé straně železničního náspu již klidněji (kdyby něco, tak nám někdo ukradl šaty) se pustil mírným klusem zpět k škvárovanému svahu autobusové smyčky, cítil žahání kopřiv až na stehnech, konečně drážní podchod, letmá orientace, krátký běh, čtyři dlouhé skoky, půl minuty na vydýchání a konečně opatrné nahlédnutí do okénka.

Nejhorší myslitelný případ s groteskně dokonalými rekvizitami: za okénkem v bílém krámském plášti zvědavá dívka s koleny pod bradou foukala na harmoniku a zář její hvězdy byla krutě jasná.

Zíral na dotěrnou pohádku (na ubruse dva přichystané hrnky a dva talířky, pravděpodobně na něho opravdu čekala), vztek, že se dal tak vyhecovat, stál přece o nezdar a vždy jej dosahoval, neboť jednal promyšleně, ač jednal promyšleně, přece tu a tam postižen náhodou, nejzlomyslnější náhodou, šťastnou náhodou, drbal si popáleniny od kopřiv a šoural se k břehu, až ucítil v trávě pod chodidlem řetěz, přešel upoutanou loďku a plácl sebou do páchnoucí vody, bylo mu zle, na kameni zívala Blanka a hleděla na své těsné střevíčky.

„Ty ses už oblíkla?“

„Komáři. A dohodli jsme se, že by to takhle lepilo.“ Nervózně se zasmál (okénko boudy odtud byl už jen žlutý čtvereček).

„Zjistila jsem, že jsem ráda, že černá barva vlastně není.“

„Ani bílá. Jen různé koncentrace šedi.“

„Príma. Šedá je elegantní a jde ke všemu. A těch možností: světlá, tmavá, do modra, do zelena, s proužkem, se vzorkem, s puntíkem, pak bez proužku, bez vzorku, bez puntíku, pak zas s proužkem do modra, s puntíkem do zelena...“

Vděčně ji pohladil, s Blankou bylo všechno snadné.

„S Olou to už vadne, já vím, nemusíš odpovídat a vůbec už ne litovat. Můžeš se přitom oblékat. V úterý bych šla do kina, ale nemusíš, jestli nechceš. Ponožky jsem ti strčila do bot, tam k tomu šutru. Mívám teď dost času – klapka sto sedmdesát jedna – ale za žádnou cenu se do ničeho nenut'. Pro dnešek toho už necháme, dovezeš mě jen na náměstí a pusu na dobrou noc. Ta řeka je večer fajn, ale teď bych ji zase ráda viděla z autobusu. Ne, nosit mě už nemusíš. Byla to hezká procházka.“

Zalitoval, že nechal Blanku do boudy s sebou, šla by, rychle by se s mladou prodavačkou skamarádila, vymohla by na ní slib, že jí

schová pod pult nějaký hadřík, a po dvaceti minutách konverzace by se všechno dokonale vypařilo. Na tušové hladině bílé odlesky hvězd a bílé hvězdy na tak černém nebi, že okna autobusu zevnitř fungovala jako zrcadlo.

„Tak ahoj,“ rozloučil se na náměstí, vypil vstoje malé světlé a zvolna kráčel svými ulicemi domů, pohlédl na své lůžko, z něhož vstal teprve před několika hodinami, a roztržitě se hrabal v zásuvce, s nechutí listoval v krabici s nevyřízenou korespondencí (Už od Vánoc jsi nám nenapsal, oznamují svůj sňatek v oddací síni MNV Blansko, Ermler z druhé lavice u okna byl jmenován technickým náměstkem, mají třetí dítě a jsou nesmírně, kdy se konečně vrátíš do Brna, všechnu schopnost milovat jako bych vyčerpala s Tebou, posílám Ti naši domácí terkelici a prosím sv. Antoníčka, a přibal lesklý kontrastní Brom 13 x 18 cm a 10 dkg hydrochinonu, všichni Tě líbáme a těšíme se, je to bystrý chlapec a ve Vaší továrně by se pro něj jistě něco, čekáme u Muzea o půl páté, začínáme mít o Tebe strach, a protože Tě znám jako solidního chlapa, je tady nádherně), nervózně vstal (zapnul rádičko) a přešel pokojem (největší požár, jaký kdy postihl Brazílii) od okna ke dveřím, sem a tam (padly ohni za oběť také desetitisíce kusů dobytka), otevřel okno, noc a světla, výsměšně nic než černá a bílá, dovnitř vlétla můra, přirazil okenici, na jejíž sklo ihned zase veplul odraz jeho pokoje (proti ohni těchto rozměrů selhaly všechny technické prostředky i nasazení vojska a jediná naděje je déšť), do krvava dřel pálící stehna a vztekle pronásledoval můru, vystupoval na gauč a seskakoval, lezl po židlích a práskal novinami do zdí a stropu, až ji konečně rozmázl do krvavé šmouhy, udýchán hleděl na kupu dopisů a proklínal se, že nešel k Blance, rozhodl, že v pondělí koupí láhev koňaku, a jeho vztek vzrůstal, teď si tak moci zahrát královský gambit, smetl dopisy na zem, a když je opět sebral, byl šachově klidný.

Zapálil si cigaretu, snědl dvě tabletky, ve starém koženém diáři nalistoval příslušné adresy, připravil štos papírů, obálky a mstivě

odrážel dotěrnost za dotěrností, psal, že nemohl psát a nadále už vůbec nebude moci, psal, že přeje šťastnou společnou pouť životem, sám však že se pro ošklivou nemoc ženit nemůže, psal, že Ermler byl odjakživa dacan, on sám že však jde stále dolů a že by taky chtěl mít tři děti, že by je však neužil, ušklíbl se, snědl hrst pralinek a psal, že se do Brna už nevrátí, jelikož pojedou na dva roky do Valparaisa, kde hodlá už zůstat, že ji rovněž dosud miluje a že u něho objevili schizofrenii a čeká už jen odvoz do ústavu, znamenitě se bavil a psal, že po domácí terkelici dostal spasmatické křeče a oboustranný chronický zánět duhovky, nicméně však srdečně děkuje a líbá, že nemůže bystrému chlapci nijak pomoci do továrny, neboť se sám nyní živí jako pomocný plavčík a hrozí se konce sezóny, neboť je zcela bez prostředků a nadto zadlužen, tato představa se mu zalíbila, neboť mu připadla zvláště účinnou, a psal, že se nemohl dostavit k Muzeu, jelikož neměl na vlak, aby o něj neměli strach, neboť nic horšího se mu už nemůže stát, a psal, že jako skutečně solidní chlap je nyní nucen poprosit o větší půjčku, kterou nebude moci v dohledné době vrátit, že je nesmírně potěšen, že se měli nádherně a že odepisuje tak pozdě, protože strávil delší dobu ve vazbě, psal to všechno metodicky a přesvědčivě, což si osvojil psaním četných technických zpráv, zalepil vše do obálek, rozhodl, že by je bylo zbytečné frankovat, a tiše se smál a spokojeně usnul.

Ve své laboratoři v pondělí ráno zatrhl v novinách několik článků (převrat v Dominikánské republice vynechal), které pak laborantky Grusová a Černá střídavě přečetly, načež se zmínil o převratu v Dominikánské republice a mladičkový laborant Havlák začal horlivě vykládat o dvanácti stech bustách Trujilla v městě Ciudad de Trujillo, Milan přestal poslouchat a rozepsal si denní program, načež (Havlák se nějak zapletl do hýření mladého Trujilla v Hollywoodu) udělal závěr, přikázal Havlákovi zapsat desetiminutovku do kroniky, laborantkám postavit pět aparatur, v osm hodin je šéf vývoje mlčky přepočítal a „Jak pokračujete?“ „Všechno v pořádku.“ „Měli

jste desetiminutovku?“ Šéf nečetl předložený zápis, tři minuty přecházel laboratoří, řekl: „Pokračujte!“ a odešel do sousedního V-5.

Po obědě Milana navštívil Pavel Schwanz a sdělil, že byli oba jmenováni do týmu Inгриšové, který bude po dva dny prověřovat možnosti rekonstrukce pobočného závodu v Hrušově, a Milan se lekl (kdysi tam pracoval a Anina tam dosud žila), „Inгриška má jistě něco za lubem, ty ses tam s ní přece tenkrát vyválel...“ „To je už osm roků...“ (tenkrát ještě rezavá Inгриšová jezdila schválně odpoledním vlakem a večer se líbali v lesní besídce). „Tyhle baby před klimaktériem dělají někdy kusy...“ „Ty mě docela strašíš...“ „Jednak a jednak bych to s ní sám rád sfoukl.“ „Tak ti přeju dobré chutnání!“ „Jo tak ona to pěstuje takhle –“ „Už ti někdo řekl, že jsi čuně?“ „Mám to pořád na talíři, od Inгриšky jen v posledním týdnu dvakrát, tak domluveno a nebudeme o sebe škobrtat.“

Milan odjel na náměstí, zakoupil vínovou kravatu (Anina měla ráda vínovou barvu), opalovací krém Nubian (Anině se líbila snědá pleť), na horkém betonu plovárny tlustě namazán barvicí pastou nechal se ožehovat pouze zepředu (tentokrát už bude lze jí předvést pouze obličej), zalit pálícím potem tvrdošjně ležel pořád na zádech (Anina byla jediná opravdová láska) a do oranžové tmy pod stisknutými víčky promítal záběry Aniny střídavě s rezavou Inгриšovou, slunce toho dne asi vůbec nehodlalo zapadnout, trpěl, ani ne tak vedrem a svědicími otlaky zad, jako svou neschopností odejít... dokud slunce neseslábne nebo nezmizí za milostným mrakem. Ale nebe mu to odmítalo usnadnit a bylo dokonale jasné.

V úterý ráno se na nádvoří třpytila velká černá limuzína a členové týmu se dostavovali v hodnostním pořadí (Schwanz se již rozvaloval uvnitř a významně mrkl), po Milanovi jeden malý náčelník, pak druhý o něco větší a již se kolem auta rozpoutal nervózní ruch, rozmanití referenti přistupovali k okénkům a kvapně odbíhali, oba náčelníci sami ještě několikrát vystoupili, odcházeli telefonovat

a znovu usedali, i Milan si dal rozhlasem přivolat Havláka a přikázal mu odhlásit svůj úterní a středeční oběd, po příchodu řidiče se chvat vystupňoval do horečnosti, náhle přijela další šestsettrojka, Ingridová přestoupila a krátce pohlédla na Milana, ale to už vyjeli.

Ověšené ranní tramvaje, na mostě klečel bělovlasý dlaždič a řeka se velkolepě valila do šedivé mlhy.

„Nemůžeme do nekonečna pořád jen...“

„Marné naděje, které zbytečně...“

„Už si sotva můžeme dovolit...“

Hodinu za hodinou předváděl řidič mlčky své umění, ostatní nepřetržitě hovořili a vestavěné rádijko ustavičně hrálo.

„Támhle...“ řekl náhle Schwanz a všichni vyhlédli, „... šípková růže,“ zašeptal, Ingridová naň krátce pohlédla a otáčela hlavu za kvetoucím keřem, dokud nezmizel, ostatní se již mezitím rozhovořili a řidič přidával plyn.

Z příkopu vyběhla dívka v červeném a vztáhla prosebně ruce, v trávě ležel chlapec s tlumokem, řidič jen ukázal palcem za sebe, Ingridová naznačila lítostivé gesto, Schwanz ostentativně otáčel hlavu za dvojicí, dokud nezmizela, a rádijko dodávalo směsici zpráv několika stanic a ostatní vytrvale hovořili.

„... navzájem si maximálně vyhovět...“

„... bylo by zdravé už jednou skoncovat...“

„... partner partnerovi musí poskytnout potřebné...“

„Tam nahoře to znám –“ řekl náhle Schwanz, „... louka plná modrých zvonků,“ zašeptal.

„Stop,“ řekla Ingridová a vystupující: „Dvacetiminutová přestávka.“

Jakmile oba náčelníci s Milanem osaměli, ihned vyrukovali se speciálními anekdotami, vždy jeden vyprávěl, zatímco ostatní dva rychle listovali ve svých vtipnících, celou hodinu, dokud se Schwanz a krátce po něm Ingridová nevrátili, řidič zapnul rádijko a ostatní závažně hovořili, až vůz prudce zabrzdil před ředitelnou hrušovské

pobočky, vedoucí závodu si odvedl Ingridovou k sobě, řidič se rozložil ke spánku a ostatní hovořiče rozptýlili se po závodě.

Milan si spěšně vyřizoval své drobnosti, tiskl ruce, psal si data a opisoval údaje, znali se a šlo to velmi rychle, v závodní jídelně přisedl k oběma náčelníkům, po obědě si dali přinést pivo, ale jakmile se objevily vtipníky, Milan se zvedl, přešel nádvořím (na zdejších rostla tráva až k drátěnému plotu, pod ním Jizera a pak už opravdový les), před budovou skladu se nervózně dotkl své vínové kravaty (nesmírně si přál, aby to měl už za sebou) a vyjel výtahem do třetího patra.

„Už jsem myslela, že se ani nezastavíš,“ řekla Anina. Na betonové zdi nad její hlavou známý obraz Matterhornu v oblacích a nad ním holá žárovka.

„Přece bych nemohl... Co je tady nového?“ „Ani ti nepovím... Jsi hezky opálený.“ „Chodím často na plovárnu... Vypadáš dobře.“ „To jen tak říkáš... Máš hezkou kravatu.“ Pátravě se na sebe usmívali.

„Jsem tady do zítřka.“

„Vím.“

„Mohu k tobě odpoledne zajít?“

„Jistě... ovšem...“ Neklidně poposedávala.

„Jako vždycky, na hodinku...“

„Víš... raději ne.“

„Ale...“

„Ono je totiž přece ledaco nového... Jak chceš, ale nedělalo by to dobrotu... Musíme teď být strašně opatrní –“ zašeptala, vešly dvě skladnice a potřásání rukama.

Na nádvoří stál hlouček kolem Ingridové, zvolna došla s Milanem k drátěnému plotu, za jehož oky strměl les, odtud nebylo vidět besídku, kam ji tenkrát vodil (jen asi třikrát zavedl, pak mu pomohla do Ústí, znovu se vdala a odbarvila, načež se už nepokoušel, načež ho jmenovala vedoucím V-4), neklidně na sebe pohlédli (v suterénu strach) a již se díval stranou a již zavolala: „Schwanzi!...“ „Vždy po

ruce, vždy pohotově –“ zadrmolil Schwanz a zašklebil se na Milana: „Sháněli tě, chlapče, ve skladu, máš tam zřejmě rozdělanou náskou rachotu...“

Ve dvě hodiny si Milan u vrátnice počkal na Zděnka Hnyka (kdysi nejlepší přítel). „Bud' zdrav“, „Bud' zdrav“, „Co rodina“, „V pořádku a ty“, „V pořádku a poslyš, co je to s Aninou?“ Proud lidí a nepřetržité zdravení.

„Anina se bude s učitelem možná rozvádět –“

Objevila se Blaženka Hnyková, velké zdravení, dal se pozvat a odcházel s nimi v tísnivém zmatku, zda se radovat či nikoliv.

Čtyři vrchovaté kbelíky uhlí přede dveřmi, za nimi do zrcadlova lakované podlahy, moderní ložnice s plastikou býka (a žerty o nepohodlném přelézání z postele na postel), na zdech pokoje deset metrů technických knížek („Ty toho máš samozřejmě víc“) nad tím diplomy, fotografie Hnyka v motopřílbě s věncem a jiná nad skoleným jelenem („Ještě tak fotíš? Já úplně náruživě“), na koženém závěsu lovecký tesák a prvotřídní puška s optikou („Copak na venkově naděláš“), za všemi okny snad dvacet desítilitrových lahví ovocných vín, tichá, čistounká, suchá babička a řvoucí, růžová, baculatá dceruška.

„Anina se po tobě pořád ptala...“

„Jak se dověděla, že přijedeš, jela extra do Jilemnice k holiči...“

„Pěkněj učitel, když se bojí mít děti...“

„Sama mi říkala, že s ním už rok nic neměla...“

„Ani autem si už nevyjedou...“

„Kdyby si třeba zahýbali, ale oni vůbec ne...“

„Jestli máš ještě zájem, máš teď zelenou...“

Hnykovi ve stejných červených teplákách se drželi kolem pasu, za zdí si povídala babička s vnučkou, protivný rodinný kýč.

„Teď jde domů –“

Ze schodiště bylo slyšet známý krok, okamžik ticha, znovu váhavé vystupování, znovu přestávka – musí vědět, že tady sedím, boj

se, že přijdu nahoru za ní, ještě se stačí obrátit a někam zmizet – kroky vyběhly nahoru a zapadnutí dveří.

„Kdy teď chodí domů ten její...“

„Jezdí lokálkou v sedm.“

Za minutu pomalu stoupal po schodišti, ono je totiž přece ledaco nového, záběry Aniny se rozvířily do cirkoramy, asi by to nedělalo dobrotu, ještě je pořád čas se obrátit a někam zmizet do zítřejšího odjezdu, připustíme i označení jediná opravdová láska, ale co teď s tím, sama říkala, že musíme být strašně opatrní, vlečen nenáviděnou silou zazvonil s hrůzně přesným vědomím, že nikdy nemiloval člověka kromě ní, když ho vpouštěla, přivřela oči jako kdysi ve vrcholných okamžicích, oba nebyli s to ani promluvit – a šla si umýt ruce a šel si sednout do laminátové skořápky.

Dva úzkostlivé pohledy na hodiny ze zlaceného organického skla.

„Máš to tady hezké...“

„To jen tak říkáš...“

„Ne, opravdu...“

„Ujde to...“

Přestávka, horlivě pobízela do pečiva, tvrdil, že už nemůže nic jíst, chroupali za soustředěného mlčení, od Hnyků zazníval dětský křik.

„Víš, že v Jilemnici –“ vyhrkli oba současně, „v Ústí teď jezdí nové –“ „Skočila jsem ti do řeči –“ „Ne, jen povídej –“ „Povídej ty –“

„Co teď jezdí v Ústí?“

„Chtělaš vykládat něco o Jilemnici.“

„Ne, tys chtěl něco povídat.“

„Už ani nevím, co jsem chtěl...“

„To nevadí.“

Usilovně chroupali přeschlé pečivo, všeobecné drolení.

„Prves říkala, že je ledaco nového...“

„Jen tak... to víš, za ty léta... Máme nové rádio.“

Prohlíželi je ze všech stran a svědomitě pročítali Návod na obsluhu přijímača 532 A ECHO (Pozor! Keď je zadná stěna odňatá,

nepripojujte přístroj z bezpečnostných dôvodov nikdy k sieti. Prijímač bol v závode starostlivo vyvážený a preto netočte ani nehýbte súčiastkami umiestnenými vo vnútri prístroja), päť centimetrov pred očima měl její šíji a broskové chmýří pod uchem, které se kdysi (kdysi byl náruživým fotoamatérem) pokoušel fotografovat, tenkrát ji zbožňoval a jednou docela slzeli štěstím (ferritová anténa, ktorá je do prijímača zabudovaná, umožňuje príjem silných alebo blízkých vysieláčov, za súčasného potlačenia poruch alebo rušivých signálov, pokiaľ prichádzajú z odlišného smeru), hleděl na její rychle oddechující hrud', kdysi v tomto pokoji na místě skleněných hodin visel obraz Matterhornu v oblacích a hleděli naň z peřiny rozprostřené na zemi (přístroj je proti vážnějšímu poškození elektrickým proudem chráněn tepelnou poistkou P. Keď se pretaví poistka, zaveste novú poistku – po vychladnutí sieťového transformátora. Náhradná poistka je priložená. Samozrejme, keď sa prerušenie tepelnej poistky opakuje, ide o vážnejšiu závalu prijímača, ktorú môže odstrániť spravidla len odborník).

V odborné spolupráci zbytek hodiny, zlomyslně podstrčené pro vašeň, slzy, rozkoš a žal, uplýval v lehké konverzaci (od Hnyků zaléhal dětský křik a pláč), přesně v sedm (vlak přijížděl 18.58 a slabých deset minut cesta z nádraží) se zvedli a rozloučili, v před-síni se jí bezděčně dotkl, stanula, stanul, přivřela oči jako tenkrát, zašeptal „Anino –“ a prudce se objali a divoce se objímali, poistka pretavena a za vteřinu zmizely výsledky víceletého snažení, mezi dvěma zrcadly se předmět odráží v obou nekonečněkrát, odtrhli se užaslí, zmatení, zoufalí, doběhnuti.

Skrčen pak pod schodištěm, po němž vystupoval učitel, páčil samopalem do jeho kostnatých prsou (to jen aby odreagoval), hned potom (byl technik) myslel na jisté účinné aminoderiváty a jejich rozpustnost v přítomnosti anorganických solí, například v polévce, v našem případě ovšem naprosto netřeba, opět jednou zlomyslně vyhecován a nešťasten opustil dům.

Nesmyslně přesvícené nahé nebe, podvečerní slunce v ostrém úhlu prozařovalo trávu zevnitř, kontury přeexponované do bolestivé vrývavosti, prudká vůně prsti a třpytný křik říčky – oslepen a rozechvělý spěchal do hotelu Krakonoš. V prázdné jídelně seděli nad vínem oba náčelníci. „Úplná procházková epidemie...“ „Ale člověče, vy nic nevíte, přece soudruh Schwanz musel jít ukázat soudružce Inгриšové lesní besídku, chichichi...“ ušklíbili se, ušklíbl se, zamračili se, zvážněl a začali si vyměňovat anekdoty a vypili tři láhve gamzy.

V přesně vykalkulovanou hodinu a minutu („Sotva jsme se tam stačili obrátit“ a vskutku to odpovídalo příslušné kilometrůži bez zastávky) se dostavila Inгриšová se Schwanzem, jehož přirozený cynismus se plánovitě rozplýval v čemsi něžně chlapeckém.

Vedoucí Krakonoše pak rozvedl tým do pokojů, náčelníky do jedničky (standardní chromová dvojpostel, za dvakrát čtrnáct korun), Inгриšovou do dvojky (balkón, zrcadlo až na zem a sametová záclona, za čtyřadvacet), Milana se Schwanzem do trojky (nestandardní jednolůžkový s přistýlkou, za čtrnáct plus šest).

„Můžeš si vzít postel,“ řekl Schwanz velkoryse.

„Mně je to putna,“ řekl Milan.

„A můžeš si přivést tu svoji babu, do půlnoci. Já mám ve dvojce ještě nějaké jednání...“

„Že by se přece dala tak vyhecovat?“

„Už je to tak, modré zvonky zas jednou zabraly. Vynasnažím se, aby jejich cinkot neušel náčelníkům, takže pohotovost nevolej, dokud nezaklepu pětkrát na stěnu.“

„Přeceňuješ se.“

„Jsem konečně oceněn,“ řekl vítězně Schwanz a začal se omývat v květovaném majolikovém umyvadle s nechutnou důkladností.

Když osaměl, Milan ulehl, na spaní ani pomýšlení, natáhl se pro tabletky a spálená kůže na ramenou řezavě zabořila, přecházel pokojem od okna ke dveřím a proklínal svoji neschopnost odejít

včas, jen v tomhle týdnu znamenala spáleniny z plovárny a trapnou prohru v šachu a teď ještě tohle to, od dveří k oknu a dvě tabletky, sem a tam, tam a zpět, Anina se dnes taky moc neprospí, cítil horko, které nikdy nesnášel, nacákal na sebe vlažnou vodu z umyvadla a mokřý přebíhal pokojem (prouděním vzduchu rychlejší odpařování a větší chladicí efekt, byl technik), snažil se, ale naopak došel k závěru, že by mohl snadno umístit Aninu v Ústí a bydlet by mohli ve vile jejích příbuzných, nová porce chladiva a rychlejší běh, nebo dokonce by šlo dát se přeložit zpátky do Hrušova, dělal by tady aspoň něco pořádného a po rozvodu by jistě byt zůstal Anině, všechno to do sebe zlomyslně zapadalo a strach stoupal ze suterénu, sběhl dolů, ve výčepu popíjeli oba náčelníci, skryt v kuchyni vypil dvě hořčicové sklínky odporně teplého stocku, přinesl si nahoru pět balíčků perníku a ulepenými prsty do sebe soukal kousek za kouskem.

Krátce po půlnoci se dostavil Schwanz a přímo k umyvadlu.

„... a musel jsem šišlat Irmuško a hladit ji po frizúře, byli jsme oba náramní a málem jsme se do sebe už udělali jak studenti, nakonec mi chtěla ukázat i svůj deník, ale když už vstala, nařídila si budíček – senzační cortebert v bledě modré kůži – načež jsme urychleně odreagovali, vypili její kapesní lahvičku Queen Anne, zakouřili si a rozešli se jako kamarádi.“

„Šlo to rychle.“

„Vole, vždyť po ní pasu od Vánoc.“

„Jak velice hodláte pokračovat?“

„Z pozičních důvodů lze jen venku, ale teď to už pokryjí kvartální vyjížděky do terénu. Na ty její járy je ještě skoro zachovalá.“

„Čuně.“

„Závidíš –“ řekl šťastně Schwanz, položil se a zakrátko usnul.

Vzdychaje Milan uléhal opatrně na záda do klecovité mosazné postele a doufal už jen v inteligentní Anininu spolupráci, v horách

se zdvíhal vítr a jeho závany pootevíraly a přirážely okenice a zaplavovaly tmou dunivými přílivy a odlivy tisíců rozvlněných stromů, jejichž temné koruny bylo cítit podivně blízko.

Ve středu ráno v jídelně slunko a poctivé hrnky bílé kávy na kávaném ubruse, do růžova vyspalá Irma Inгриšová se nepatrně ušklíbala na Milana a zlaté vlasy se jí blyštěly kolem hlavy, když se smála náčelnickým vtipům, a Schwanz ostentativně pozřel šest rohlíků s máslem.

„Tváříš se vycucnutěji než já sám,“ řekl pak Milanovi, „to není fér, kamaráde...“ a šel si sednout do vozu, zatímco Milan byl ještě zastaven vedoucím Krakonoše, kterému musel zaplatit tři láhve gamzy, a limuzína s troubením projela vsí.

Milan spěšně vyřizoval své drobnosti, psal si údaje a opisoval data, znali se a šlo to velmi rychle, po svačině rozhodně přešel travnatým nádvořím, před budovou skladu se nervózně dotkl své vínové kravaty (nesmírně si přál, aby to měl už za sebou) a vyjel výtahem do třetího patra.

„Myslela jsem, že se už ani nezastavíš,“ řekla Anina.

„Myslel jsem, že tě tady už nestihnu,“ řekl Milan.

Dvě skladnice na sebe zamžouraly a energicky prohlásily, že pojedou do Rokytnice pro ty sudy, Anina se jim to snažila rozmluvit, nedaly se, Milan s ní spolupracoval, zamžouraly, zabouchly za sebou dveře výtahu a světélko se rozsvítilo.

Do třetího patra byl přístup pouze výtahem, v případě vyrušení (kdysi se jim to stalo) stačilo odeslat výtah dolů, a než rušitel vyjel pak nahoru, neměl už rušit při čem – a další hodina, zlomyslně podstrčená pro vášeň, slzy, rozkoš a žal.

„Už od rána čumím pořád na jednu kartu a nejsem schopna sečíst dvě čísla...“ (pracovala na výkazu, který si Milan vyžádal jako krycí záminku) „... sice po tom ani pes neštěkne, ale člověka to nicméně míchá –“ (vypadala zpustošeně) „– a štve!... Promiň.“

„Ne, nic se... Ty promiň.“

„Celou noc jsem nezamhouřila oka,“ řekla žalobně.

„Já taky ne...“ Vášnivě zatoužil po Ole, popřípadě Blance, nebo co to bylo.

Přestávka, jejich pohledy se setkaly navzájem a s Matterhornem v oblacích.

„Celý život jsem ho chtěla vidět...“

„Musí tam být nádherně...“

„Nedali by mi pas.“

„Žádalas o něj?... Promiň.“

„Ted' už ho nechci.“

„Nač taky chtít něco, co stejně...“

„No právě. Právě.“

„Je moudré...“

„Právě.“

Výtah dokodrcal zpátky nahoru a červené světélko zhaslo.

„Vždycky jsem –“ oba současně, „Nikdy jsem –“ „– doufal, ale –“ „– nepřestávala věřit, ovšem –“ „– jsou věci, které –“ „– nejsme na světě, abychom jen –“ „– život, skočil jsem ti do –“ „– jen povídej, zázraky se dějí jen –“ „Jen jednou, ten film jsme viděli spolu.“

„To bylo italské?“

„Myslím, že francouzské.“

„Ano, máš pravdu, francouzské...“

„Ted' si vzpomínám, že přece jen italské...“

„Neapol...“

„Nedali by nám pas.“

Pousmáli se, otřela si čelo, zapálil si cigaretu.

„Občas si ještě vzpomenu... Řekl bych, že jsme to tenkrát dost přeháněli...“

„Vyváděli jsme jak šílení... Ted' už, abych ti pravdu řekla, mi už ani nepřijde...“

„Sám si kolikrát říkám, že je lepší pořádná večeře a pár dortů...“

„Mně ti vaření vůbec nebaví... Zalezu si k televizi a jsem šťastná, když nemusím mluvit.“

„Já bych televizi nesnesl... Hodně čtu.“

„Já zas nečtu vůbec... a bez televize bych nemohla existovat.“

„Říká se, že je těžké s někým žít...“

„Hrozně... ovšem zase když už jsi v tom, tak ti to vůbec nepříjde.“

„No právě. Právě.“

Přestávka, oddychování.

„A teď bys mi mohl pomoci s tímhle blbým výkazem.“

„Teď se ti už mohu přiznat, že jsem ho sám...“

„Já vím, právě proto...“

„Stačí zachytit současný stav...“

„Opsala jsem poslední uzávěrku... Mohlo by to tak stačit?“

„Úplně. Já ti potvrdím kopii a s originálem si už poradím.“

„Jsi příma.“

„Ty jsi příma.“

Zrcadlíce své úsměvy došli k výtahu.

„A napiš mi někdy... jak chodíš plavat, jak pěstuješ holky...“

„A ty zas mně... jak lyžuješ, jak jezdíte s učitelem na výlety...“

A výtah kodrcal dolů a přitisknut ke kovové stěně vítězně vyhlížel zamřížovaným okénkem na ubíhající zed', již ukojen a již zase zpátky.

Závěrečná porada o rekonstrukci hrušovské pobočky trvala několik hodin, horko, kouř a silný hukot za stěnou.

„... nemůžeme do nekonečna pořád jen...“

„... marné naděje, které zbytečně...“

„... už si sotva můžeme dovolit...“

„- pane ředitel,“ vběhl do ředitelny chlapík v montérkách, „jednička nám už zase hapruje -“

„Tak ji vypni, nemám teď -“ řekl nervózně vedoucí závodu, chlapík zase odběhl a zakrátko hukot za stěnou téměř ustal a porada pokračovala.

„... navzájem si maximálně vyhovět...“

„... bylo by zdravé už jednou skoncovat...“

„... partner partnerovi musí poskytnout potřebné...“

„Nemůžeme si dovolit žádný hazard,“ zasáhla konečně Ingridová, která dosud tiše hovořila s oběma náčelníky, „v podstatě se teď jedná pouze o to, zdali uvažovat, nebo ponechat.“

„Do zápisu by šlo zahrnout obojí,“ navrhl Schwanz.

„Jdi to nadiktovat,“ pousmála se na něho Ingridová a menší náčelník se zatvářil přeskocně, „stanovisko závodu nám ovšem ještě zašlete písemně...“

„Samozřejmě, a budeme potřebovat písemné vyjádření podniku, především... a zejména...“

„Pošleme a vy nám uveďte hlavně... a zvláště pak...“ Psali si data a opisovali údaje, podrobně dojednali obsah dopisů, které si navzájem zašlou, znali se a šlo to velmi rychle a všeobecné potřásání rukama a spěch k autu.

„Tak co je s Aninou?“ zastavil Zdeněk Hnyk Milana na nádvoří.

„Člověk...“ řekl Milan, ale nenapadlo ho žádné pokračování.

„Včera jsme s Blaženkou na vás dlouho mysleli a drželi vám palce, aby vám to dopadlo...“

„Rozešli jsme se jako kamarádi... Nemůžeme si dovolit hazard...“ hleděl na trávník, na němž stál, bylo nemožné mu něco vysvětlovat a čas na to už vůbec nebyl a limuzína s troubením projela vsí.

„... jsem skutečně rád, že společný zájem...“

„... když opravdu chtějí, rozumní lidé vždycky nakonec...“

„... optimální řešení...“

Hlavní slovo měl ovšem Schwanz a oba náčelníci se celkově podvolovali, až v místě pod údajnou loukou s modrými zvonky se menší náčelník odvážil: „Neuděláme tady zase malou...“ ale hned sklopil oči pod zmrazujícím pohledem Ingridové.

„No jestli to už nemůžete vydržet –“ řekla.

„Ne, já jen... prosím, aby se jelo dál...“, rychle couval menší náčelník a řidič uháněl dál, dokud Ingrišová neřekla: „Stop“ a vystupující: „... tady mívají báječné plstěné panenky. Toaleta je v hostinci naproti.“

Menší náčelník ustaraně spěchal do hostince, s marným úsilím postál u páchnoucí dehtované zdi vedle ulevujícího si Milana, do vozu se pak dostavil s dvěma plstěnými panenkami, nezabalenými a při přejíždění ústeckého mostu si se Schwanzem již tykal.

Řeka se malátně valila k horizontu zelených kopců, na mostě klečel bělovlasý dlaždič, ověšené odpolední tramvaje a příjemně známé ulice města, po němž Milan kdysi tolik toužil. Dal si pořádnou večeři a pár dortů a ve svém pokoji pak pokojně usnul.

„Tak jak to dopadlo s Hrušovem,“ zeptal se ve čtvrtek ráno mladický laborant Havlák, „bude se rekonstruovat, nebo ne?“ Milan na něho rychle pohlédl, zda jde o zlomyslnost nebo tupost, a místo odpovědi se ho optal, co vykonal za uplynulé dva dny, kromě získání nové fotky neuvěřitelného poprsí Anity Ekbergové.

V baňkách, miskách a kádinkách se černala podivná hmota, matka Grusová se tvářila ustaraně, Černá bez hihňání úporně žužla zbytky svých nehtů a Havlák nervózně začal: „Na světě jezdí dnes přes sto sedmdesát miliónů aut a další milióny –“ Milan mu zatrhl připravený proslov a po krátkém výslechu se dověděl, že Havlák přinesl z domu ojetou pneumatiku a vyplýtvat dva normodny na jakousi ztřeštěnou alchymii. „Fantastický trhák!“ tvrdil Havlák úzkostlivě. „Jsme placeni za vývoj změkčovadel,“ upozornil jej Milan ledově. „Převrat světové silniční dopravy –“ ujišťoval Havlák úpěnlivě. „Vyhodit a umýt nádobí,“ řekl Milan, přikázal zopakovat pátou sérii ověřovacích pokusů a sedl k vyplňování cestovního blanketu a k telefonu, bylo třeba domluvit s oběma náčelníky a Schwanzem hodinu včerejšího příjezdu a pak ji diplomaticky vnutit i Ingrišové (čísla musela přesně souhlasit a byla přísně kontrolována), aby vyšly plné diety, na tyhle věci byli velmi nedůtkliví, pak nutno napsat

cestovní zprávu, vzhledem k trvání cesty nejméně dvoustránkovou. Schwanz jistě vyrobí tři stránky a oběma náčelníkům jejich útvary ještě více, mezitím volala úseková důvěrnice stran řepné brigády a zbytek směny zabrala schůze vývoje, pro nepřítomnost šéfa řízená kolegou Borkem, který se léty snažení vlísal do zástupcovské funkce (sedmdesát korun a sto padesát hodin strachu měsíčně navíc) a nyní přes čtyři hodiny, až do pozdního odpoledne, úzkostlivě se snažil zakrýt svoji zřejmou technickou impotenci.

V prázdné laboratoři se blyštěly sklizené naleštěné stoly, Milan polkl chlorpromazinHCl a zcela otupělý dokončil dvaapůlstránkovou cestovní zprávu, ani po dvojité kávě a další tabletce neschopen začít s uloženým přepracováváním své závěrečné Zprávy, pro osvěžení se snažil přivolat něco velkého, silného, žhavého... přičemž náhle seznal, že mezitím již přijel na náměstí a pokračuje nejkratší cestou domů svými známými ulicemi –

Náhly pocit pístu, klesajícího přesně zabroušenými stěnami kovového válce do spodní polohy večera a ráno touž drahou zpět vzhůru, nahoru a dolů, sem a tam ve čtyřadvacetihodinovém cyklu, a kolem lidí ve svém každodenním podvečeru a ve svých tramvajích a ze svých závodů a před svými obchody a svými ulicemi do svých domovů a večer v nich a ráno z nich a šup sem a šup tam, povrch planety ementalizován třemi miliardami pístových válců, bomby již dopadly a éra mechanických krtků –

– s pocitem vzdoru zahrnul za roh, takže místo podél čtyřpatrových šedých činžáků Smetanovy ulice postupoval nyní podél šedých čtyřpatrových činžáků ulice Beethovenovy –

– s odjištěným samopalem guatemalskou džunglí, bílé břehy Antarktidy, vysazování broskví na poušti, úsměv spolupilota za sklem tryskáče, divoké polibky u zábradlí zaoceánské lodi, pokoření Jeniseje, Matterhorn v oblacích, tajemné kresby saharských jeskyň, smích kolem ohně v noční stepi, člunem proti proudu Orinoka, sestup do měsíčního kráteru, pohled plný lásky, nesmrtelné vášně –

všechno to, co tak dokonale neexistuje v pevném světě ustaraných matek Grusových, uhihňaných laborantek Černých, úzkostlivých zástupců Borků, rezignovavších Anin... v jeho světě... všechno to se před ním zatřpytilo a zahřmělo, ačkoliv spíš jen zasněžilo a bouchlo, nebo přesněji, docela jen mihlo a pšouklo a ušklíbl se, kdysi nás to přivádělo k zoufalství, časem pak stačilo pár stocků nebo menší sexuální sestava, dnes už jen pětiminutová zacházka Beethovenovou ulicí a zítra pokrčení rameny, proces moudření, opevňování hranic s onou tištěnou, vysílanou a promítanou abstraktní říší a sestřelování provokačních pestrých balónků, které odtamtud posílají a jejichž polapení by nás přivedlo v nejlepším případě do trapných nesnází, asi jako kolegu Borka jeho jmenování ministrem chemického průmyslu nebo jako Havláka rozříjená Anita Ekbergová, jukající naň zpod jeho pruhované peřiny.

Zabezpečen a osvobozen prošel Beethovenovou ulicí a pokračoval svou pístovou drahou podél šedých čtyřpatrových činžáků ulice Smetanovy a zavřen ve svém pokoji ušel několik set metrů podél jeho zdí při hudbě rádijka a při zprávách je vypnul a zívá a šel spát.

V pátek ráno hned z vrátnice vyvezen do čtvrtého patra nadiktoval stav protipožárního proškolení svých tří laborantů s pohotovostí, která šéfa kádrů povzbudila k žádosti o jejich celkové profily, což Milan splnil rychleji, než se stačilo psát, takže takto ušetřil nejméně jednu další cestu výtahem, vykonal obvyklé informativní návštěvy v několika patrech a rozkošnický posvačil.

Ve své laboratoři zjistil nedostavení se matky Grusové a sáhl po telefonu, otec Grus pracoval v ledárně.

„Nesmíte mu volat!“ zašeptala laborantka Černá a udiven hleděl na její ruku na vidlici aparátu. „Ona je v Teplicích... S ním...“ „Tak mi mohla včera –“, „Nemohla... on přijel z Magdeburku v noci...“ „Ale co tam –“ „No přeci lodivoda...“ a dověděl se o vášni matky Grusové, že žila rok v zahradním altánku, trávila se plynem a muchomůrkami,

mezi čímž byla škrcena manželem, pobodána lodníkem, zbita oběma a ještě kýmsi, přičemž měla s oběma děti, z nichž dvě už dovedla na vysokou školu, prodávala pašovanou holandskou žvýkačku, chovala třicet králíků a vypomáhala v Čedoku jako polská tlumočnice... „... vy přece nic nevíte,“ končila Černá s obvyklým pubertálním zahihňáním, „vsadila bych se, že ani to o mně –“ „Doufám, že máte poměr aspoň s generálem de Gaullem...“ „Já na uniformy nejsem, ale za osm neděl jdu na mateřskou...“ Překvapen zjišťoval příslušnou křivku, leč nebyl čas, vyzván telefonem urychleně vyhotovoval hlášení o mimopracovním životě V-4 v prvním kvartálu (byli v muzeu) trojmo a kopii na založení, napřed však, aby nezapomněl, připsal do svého jazykového soupisu Grusovou s aktivní perfektní polštinou, namáhavě přečkal zbytek narušené směny a těsně po houkání se srazil u píchaček s kolegou Borkem, úzkostlivě se usmívajícím, že byl přistižen při tak časném odchodu, za branou vyběhla Borkovi vstříc skutečně i růžová, baculatá, i zlatovlasá holčička a vyšplhala po něm a Borek musel sejmut brýle (předtím jimi ještě vrhl poslední provinilý úsměv), aby jej mohla uchopit za uši a pusovat od jednoho ke druhému.

Protivně rozlítostněn (a vzpomněl si, že je mu už třicet let) odjel na náměstí, poseděl v nonstop-kinu, bezvýsledně se nacpal čokoládovými trubičkami a došel Smetanovou a dalšími svými ulicemi domů, u stolku pod schodištěm uchopil za růžky své časopisy a nevraživě s nich setřásl dopisy se známými písmy, vedle byl docela jakýsi balík, ve svém pokoji hodil časopisy na gauč a ve vlnovém spektru rádijka hledal bezzprávné mezery, natáhl se a četl (Vedle toho bylo zjištěno, že všechny látky za působení ultravysokých tlaků mění svoje vlastnosti, že např. led při tlaku 40 000 atmosfér taje až při teplotě +192 °C, že mramor se stává plastickým, že síra se mění v kov), vášnivě hledal protitlak, kterým by znovu získal svoji nezranitelnost, bylo nutno přikročit k pitvě své dcerušky (Velké perspektivy má zejména využití tzv. supravodivosti. Tímto jevem

se vyznačují některé kovy, jako olovo, niob, tantal), tzv. růžovosti, baculatosti, zlatovlasosti, těmito názvy se nabubřele označuje stupeň prokrvení pokožky, rozložení tukových tkání a absorpce příslušné vlnové délky, víc v tom není a zbytky možno zahrabat do písku osvědčeného popravišťátka (Při určité teplotě, blízké absolutní nule, se jejich elektrický odpor téměř skokem snižuje na nepatrnou hodnotu, takže poměrně malým napětím lze v nich vyvolat velké proudy), absolutní nula již na dosah a velké proudy náhle vyvolány, podlehl olovo, odolávající koncentrované kyselině sírové, podlehl niob, zušlechťující ocel, a podlehl sám achillovský tantal, kov nukleárních reaktorů a kosmických lodí, zrazení přílišným podchlazením, a velké proudy se draly do pokoje zdmi a střeženým oknem a reproduktorem rádijka.

Když autobus dojížděl do smyčky nad řekou, viděl z okna zvědavou dívku na trávě před budkou půjčovny loděk, sestupoval po škvárovém náspu, již ho zahlédla, a když došel k budce, připadal si stejně nahý jako v neděli večer na témže místě.

„Milane,“ řekla šťastně. „Samozřejmě nechceš modrou čtyřku.“

„Musíme si dopovědět tu pohádku.“

„Tys na ni nezapomněl?“

„Ukázalo se to technicky nemožným.“

Seděli na trávě, kousek za zády velký žlutý čtverec okna, před nimi sršelo tuší a starým stříbrem.

„Večer je tady nejnádhernějc a moc příma,“ šeptala, „... s řekou a nebem a vlnkama a hvězdičkama...“

„... odkudsi jakoby cosi... kamsi...“

„Já ti rozumím.“

„Ale!... To jen tak říkáš...“

„Ale proč?... To je přece bez dlouhého mluvení... docela jasný...“

„Chm. Jedna naše zaměstnankyně se jednou s kamarádkou schovala před deštěm do průjezdu, kde stál úplně cizí chlap,

podívali se na sebe, skoro ani nemluvíli a ona s ním odjela na tři dny do Prahy. Kamarádce pak řekla, že od prvního spatření prý věděla, že – jak to formulovala – se stane něco velikého. Připadá ti i tohle tak jasný?”

„Proč by nemohla... Já taky, když jsi...”

„Nebo tohle: Jedna známá vysedávala s průvodčím šestky v prázdném vlečňáku, bzučeli si spolu známé šlágry a od té doby prý ví, co je štěstí.“

„Mohlo to být docela...”

„A tohle: Dvašedesátiletá pracovnice technické kontroly šplhá s dalekohledem na požární žebřík, aby mohla sledovat svého sedmdesátiletého manžela na zahrádce s nejmíň šedesátiletou vdovou, kterou by chtěla ze žárlivosti zabít, a předběžně se již zajímá o trestní důsledky... Druhá verze ovšem praví, že je s onou vdovou spolčena v rozkrádání podnikového dříví.“

Položil si hlavu na její klín.

„Chtěl bych teď usnout a ty bys mi nacpala do cigártašky plátky růží, a když bych ji zítra v laboratoři otevřel, bylo by to jako polibek...”

„Růže bychom museli šlohnout z nějaké zahrádky, ale vím, kde tady rostou šípkové...”

„A poslyš, nerostou třeba támhle modrý zvonky?”

„To nevím, ale kope se tam vodovod.”

„To je uklidňující.”

„Chceš na ty růžičky?”

„Nemohl bych pak do zítřka kouřit. Jistá laborantka, matka tří dětí...”

„Povídej mi radši něco o sobě. Co tam u vás vlastně děláš?”

„Těžko říct... něco mezi technickou diplomací, statistikou a reportérstvím.”

„To zas mně není jasný... Vždyť jsi prve říkal něco o laboratoři...”

„Vývojová laboratoř V-4, kdybys chtěla volat, klapka tři sta dva.”

„Dobře, ale v laboratoři se přece něco zkouší, měří, vaří...”

„Denně mi personál uvaří pět pokusů, někdy až sedm.“

„Ano, a ty potom z toho dáváš dohromady ty vynálezy, objevy a tak, že?“

„Raději ne, protože moc lidí by pak na mě nevražilo.“

„A takhle tě milujou?“

„Taky ne, ale nechme toho.“

„Tak mi povídej něco jiného, o sobě vůbec a jako celkově.“

„Něco jako závěrečnou zprávu, maličkost: Úvod – snad netřeba, stať – kde nic tu nic, závěr – snad už netřeba. Podepsán Renč Milan vlastní rukou.“

„Hh... Tak proč takovou hovadinu podpisuješ?“

„Na podpis je tam vytečkovaný řádek...“

Přestávka, dráždivost její vysněné zvědavosti narostla nad míru.

„Heleď – meteor! Honem si něco přeji!“

„Spadl do zdymadla.“

„Přiletí jinej!“

„Spadne tam taky.“

„Tak ho půjdem vylovit a zvedneme ho na ruku jako slunéčko sedmítečné a on znovu vyletí...“

„A znovu tam žuchne. Jak hodiny musí poslouchat příslušná silová pole.“

„Tak uděláme takový silový pole, aby se zas zdvih...“

„Možná bysme ho tím ani moc nenadchli, dosvištěl sem otavený dřením o mrazivou tmu, rád, že z něj vůbec něco zbylo – a teď zas další štreku? Vypařil by se do obláčku kovových par, jedna molekula na deset krychlových kilometrů.“

„Od čehopak jsou meteory, když ne od lítání?... A teď si budem něco přát... Transylvánií do Egypta...“

„Tajemné hieroglyfy v pyramidách, smích kolem autokaru v noční poušti, divoké polibky u zábradlí rekreační lodi a čtrnáctidenní vášně. Co takhle bílé břehy Antarktidy? Tryskáčem proletět by ses nechtěla? Nebo prolízat měsíční krátery?“

„Hh... proč bych to třeba neměla chtít?“

„Protože by se ti ulevilo. Zůstaňme u toho Egypta, připluješ tam a znovu si jen potvrdíš, že tam jsou pyramidy, sfingy, poušť, velbloudi a vedro. Nebudeš schopna uvidět ani setinu toho, co jsi už mnohokrát četla, s jediným rozdílem, že knížku můžeš kdykoliv sklapnout, kdežto ve vedru pravého Egypta se budeš hnusně potit ve dne v noci... Ať se potí Hanzelka se Zikmundem, vždyť je za to platíme.“

„Ale můžu mít třeba všelijaký svoje zážitky...“

„Může ti ujet autokar, můžeš dostat průjem, zabloudit v Alexandrii, nakoupit pornografické obrázky a v nejlepším případě se na lodi pomuchlat s někým, do koho bys v Ústí ani nekopla.“

„Chtěla bych zabloudit v Alexandrii...“

„To se ti jednak nemusí podařit, jednak Hanzelka se Zikmundem ti zabloudějí stokrát zajímavěji, ostatně pět tisíc je za to trochu moc, za ty peníze si můžeš koupit kožich, kterým navztekáš své známé stejně jako pohlednicemi z Egypta, které ostatně nikdy nedojdou, a navíc ti pak v zimě bude teplo. Loni jsem si pořídil bizam s koverkotovým potahem.“

„Kožich by tedy marný nebyl... Ať honem letí nějaký meteor, budu myslet na Sportku.“

„Mohu ti posloužit lépe než ti upachtění nebožáci. Představ si, jak v neděli večer trháš tiket, který ti opět nevyšel... Když si to představíš dost živě, nemusíš jej vůbec ani podávat... už chápeš tuhle metodu?“

„Už ano... A až poletí meteor, budu si přát, aby ti ta metoda přestala vycházet a abys dal dohromady velké vynález a ohromný objev, ale musíš na to taky myslet a taky si to doopravdy přát... a já tomu věřím, strašně, doopravdy a moc a tohle už není žádná pohádka a já ti k tomu spíchnu senza bílej plášt' se šikmýma kapsama a zipem. A teď' můžem jít na ty růžičky, cigarety si vyndáš a dáš do kapsy v papírku...“ Utírala mu tvář rukávem svetříku, a když pak

vzhlédl, vesmír se zapotácel, ale už si nesedl, šíleně zvyšoval rotaci, řeka se vyklenula do černého nebe a bílé hvězdy po ní sestupovaly.

V boudě stanul u dveří a ve strašné nerozhodnosti zasunul zástrčku. Obešla bednu potaženou houní a stála za ní, náhle posmutnělá.

„Tenkrát v pátek tady... Bála jsem se... Kdybychom...“

„Bylo by už po všem.“

„Já to věděla, a proto...“

Přestávka, došla ke dveřím a na horní veřeji je zajistila háčkem, shýbla se k dalšímu ve výši kolen a v jejích vlasech zajiskřilo.

A v jejích vlasech zajiskřilo a již odsunul zástrčku, již vzpřímena otočila klíčem a otočil jím zpět, sehnul se uvolnit dolní háček a ucítil její ruku na hlavě a jejich ruce se setkaly na posledním na horní veřeji, vysněný pohled plný lásky, a chvatně zamkli zevně a držela klíč mezi zuby a zvedl ji do náručí a vesele mrskala nohama, hledali její střevíčky v trávě a místo nich tam nacházeli smějící se ústa.

Prázdným autobusem ho táhla za ruku až docela dopředu a sedli si na dvojsedadlo hned za řidičem. „Takhle si vždycky připadám jako v autě a máme kliku, že nám přijel zrovna tenhle novejš, protože ve starejš je vpředu sedadlo jen pro jednoho, máme dneska štěstí –“

Všechny příznaky tomu nasvědčovaly a objímal ji a strach sestupoval do suterénu.

„Ale notak prosím vás,“ řekl jim pak řidič podrážděně do zrcátka, „nechte si to, až budete v kanafasu...“

„Jiné pokračování si představit neumíš?... Ubohý mechanický krtku...“

„Nech ti to, ty tajtrlíku, jó?“

„Čum raději na vozovku, klepou se ti ruce.“

„Chuligáne jakejši...“

„Kdybys mě zrovna nevezl, měl bys už dávno furažku přes ty tvoje prasečí boltce...“

Starostlivý pěstitel jemných a složitých vnitropodnikových vztahů pocítil náhle mrazivou rozkoš z neskrývaného nepřátelství (nemyslitelný proň přepych) a vášnivě zatoužil po rvačce (vždy dělal výhradně rozumné věci).

Kouzelný starý dům tonul v korunách stromů a na kameni balustrády se zachvívalo vlahé listí.

„... ty dvě okna v přízemí jsou naše a ještě dvě do zahrady. Bejvala to fara.“

„Je pohádková.“

„Nechtěl bys něco sníst? ... Aspoň já mám děsnej hlad...“ Majestátní klenutá chodba, ve výklenku socha s korunou.

„... pst! Zavedu tě do kuchyně... Jíš taky chleba s hořčicí? ... Počkej, skočím pro okurky... Tak okurky už došly, ale šlohla jsem kokosovou tyčku. A teď pod' do mého pokoje...“ Její pokoj byla veliká komnata s dubovým ostěním a bílým reliéfem vprostřed štukového stropu, za obloukem okna obrovité stromy, „... opravdová princezna...“

„Mamin pokoj je ještě o kapánek větší... Nikdo to tady nechtěl... trošku vlhko, víš? Ale dal by se z toho udělat nádhernej kvartýr...“

„Z tohotohle by nemusel být špatný obývací...“

„Obytná ložnice je praktičtější a víc se užije.“

„Tady u okna bych chtěl mít svůj psací stůl a vedle knihovničku...“

„Dali bychom ti celý mamin pokoj jako pracovnu... Pro mami bychom přepažili kuchyni, měla by tam teplo. Tuhle kachlovou obludu zbouráme a postavíme sem klubky.“

„Mám u rodičů na půdě stáložárky, mají slídové okénko, a když se topí, je vidět žhavé světýlko... Vždycky jsem si představoval –“

„Koupelna není, ale na chodbě máme ještě takovej kamrlík...“ S baterkou shledali kamrlík vyhovující pro nádherný sprchovací kout a u výklenku se vážně políbili pod žehnající paži korunované bytosti.

„A teď ti ještě něco musím ukázat...“, řekla těžce. „V mamině pokoji.“

„Chceš říct v mé pracovně.“

Nahá žárovka osvětlila holé stěny prázdné místnosti. Na ohromné železné posteli chrápala stará žena pod sešlou houni, na popraskané výpleti židle voskované papírky laciných cukrátek a prázdná láhev s nedopalky cigaret na dně.

„Prvnímu ji ukazuji tobě... neboj, ta se neprobudí. A teď můžeš klidně jít.“

„Neboj.“

„Měla špatnej život... a nikdy se nic nenaučila. Nikde dlouho nevydrží. Nemohla jsem ji naučit ani sečíst pár čísel... snadno ji ošidí. Ona šidí taky, ale není zlá. V zimě hlídá lidem děcka a ani trochu se nespustí, ale jak se blíže prázdniny... Kdybych neměla ty pitomý směny...“

„Kdyby měla třeba jedno děcko, ale na celý rok... Při svých sociálních poměrech si mohu dovolit dvě chuťvy a ještě mi zbude na cigarety... Ale musí to být holčička...“

Líbala ho s nábožným vytržením, nebo to dělalo to farní prostředí, ale bylo to takové a opětoval jí stejnou měrou, pohled plný lásky a měsíc jí stříbřil vlhkou tvář a ve vlasech jí jiskřilo, nebo to byla jen ta pohádková asociace, ale bylo to takové.

„Když jsme odemykali zevnitř boudu... byl jsi moc prima, ale teď už bych... Ale opravdu, ne, vážně... zítra mám odpolední a ty prostě přijdeš pozdě, chtěla bych... jak chceš, ale já bych opravdu... Ano, tak to má asi být, ano, jestli je to doopravdy, musí to být právě takhle... Ale musíš aspoň spát v mé posteli... já na to budu myslet a chci, abys to věděl.“

Na dětské posteli se probudil do jasného sobotního rána. Nařídil si hodinky. Tiše pootevřel dveře do kuchyně, které náhle narazily na měkkou překážku – přisunula si oتمان až k prahu a spala na něm ve vybledlém zeleném svetříku.

Se založenýma rukama přecházel pokojem, tam a zpátky, přejel prsty smetanovou skříňku, zůstaly čisté, mosaznou pelest, zůstaly čisté, vyhlédl z okna, tady nikdo na stráži, přízemí a keře sahaly až

k římse, přešel od okna ke dveřím, od dveří k oknu, sem a tam, tam a zpátky, pohlédl na hodinky, ohlédl se ke dveřím, přehoupl oknem do zahrady a přeskočil povalený plot.

Lehkým klusem se pustil po udusané cestě podél drátěného plotu remízy, na druhé straně se zdvíhala travnatá pláň až do mléčného oparu, přecházejícího modrošedým pruhem na obzoru do šedorůžové a jasnící se modři, zpomalil, šel zvolna a pak se ohlédl (kdysi byl náruživým fotoamatérem), fara se skryla za splývající koruny stromů, z nichž kanula opálová mlha, bylo vidět jen hřeben břidlicově temné střechy a z komína šikmo stoupal kornout žlutého dýmu.

„Moje žena spí. Moje žena spí v našem domě. Moje...“ Šel dál a každou chvíli se ohlížel, kontury se propadávaly do chladivé běli, klopýtl a doběhl k autobusu.

Na náměstí vystoupil a došel svými ulicemi domů, schodiště zastavěno balíky a hrst dopisů se známými písmy, ve svém pokoji to všechno hodil na gauč k žurnálům, byla ještě spousta času, spustil rádijsko a nožem řezal obálky a provázky (právě teď nám musíš psát nejvíc, děkujeme za blahopřání a je nám opravdu líto, Ermler ti dávno odpustil a hledá pro tebe ve svém závodě možnost, hlavně když se lidé mají rádi a vždycky se dá nějak, nemyslíš přece vážně zůstat v takové Tramtárii, nikdy nezapomenu, a byla bych šťastná, hrozně jsem vynadala tatkově ohledně té terkelice, když ti udělala tak zle, a posílám, chlapec už pracuje tady v Lachemě, a kdybys chtěl, poslali bychom ti i na zpáteční cestu a napiš, musíš pracovat a modlit se a věřit, po dvacátém ti pošlu 500 a do Vánoc ještě nejmíň, právě teď se musíš sebrat a dokázat), postupně vybalil makovec promočený jahodovou zavařeninou, tři chlupaté flanelové košile, klubko domácí klobásy, Život Henry Brularda a objemný svetr z angorské vlny, převrátil do sebe hrst pralinek, nalačno ohyzdná chuť, a nervózně odhrnoval vykuchané zásilky od sebe, i tak zabraly přes polovinu gauče, skrčil se na zbytku, byla ještě spousta času, vzpomínal na večer u řeky a přitom četl

(Výbuch je pozorován v Galaxii M 82, která je od nás vzdálena asi 10 miliónů světelných let), myslel na jiskření v jejích vlasech a četl (Výzkumní pracovníci společnosti Farbenfabriken Bayer vyvinuli preparát, který bez vedlejších účinků chrání zrak před oslněním. Účinná substance byla nazvána Helienin a je chemickou strukturou blízká karoténu. Preparát je podroben klinickému zkoušení a uvažuje se o jeho průmyslové výrobě), představoval si pokládání hlavy dětskýma rukama do klína, smích v koupelně – koupelnu bychom ovšem neměli – ne tedy kaštanové pramínky přilepené na čelo, zato ovšem prádélko nízkých čísel, zvědavost a jahodové vzdechy (Podáváním progesteronu a jeho derivátů, injekčně nebo v krmivu, se dá ovlivnit začátek říje u ovcí. Lépe vyhovuje podávání v krmivu), vzpomínal na divoké polibky v noční trávě a četl (K vyvolání polospánku u divokých savců se nejlépe osvědčila směs 10 mg encyklidinu-Sernyl, Parke Davis-, 120 mg diethylthiambutenu-Themalon, Burroughs Wellcome-a 5 mgskopolaminu na 45 kg živé váhy. U dvaceti zvířat, jež byla tímto způsobem, vystřelením projektilové stříkačky, ulovena, došlo ke 100% restituci. V případě, že zvíře vlivem směsi ulehne, stačí injekce nalorfmu-Lethidrone, Burroughs Wellcome – ke zmírnění narkózy, takže zvíře může povstat. Před naložením do klece se aplikuje chlorpromazinHCl), vstal a přecházel pokojem, od dveří k oknu a od okna ke dveřím, popatřil na krémový radiátor dálkového topení a vzpomněl na odložené rodičovské stáložárky se slídivým okénkem, při topení je jím vidět červené blikání, šel se do koupelny oholit a umýt teplou vodou, pak si pečlivě oblékl tesilové kalhoty a tvídové sako, tón kravaty odpovídal tónu ponožek, při hledání vhodného kapesníku narazil na pestrou krabičku s kondomy a vzpomněl na Olu a současně na Blanku, byla sobota, pořád ještě dost času jet do závodu, opatrně se posadil mezi vykuchané zásilky a zalistoval v novinách (Více než 1 661 000 pacientů. Někteří z pachatelů vůbec nepracovali, jiní si sami ubližovali na zdraví. Nechávali si od svých společníků pořezat

ruce, zlámat nebo rozdrdit prsty, rozstříhnout sval mezi palcem a ukazováčkem, aby nemuseli pracovat, a uplatňovali pak nárok na nemocenské dávky Třetina žen po skončení mateřské dovolené žádá o další neplacené volno, další třetina se do zaměstnání už nevrací. Ze země sobů Do úplného vysílení táhnou některé druhy ryb za deskou pomalovanou černými a bílými pruhy Automatický dávkovač tekutiny) a jel do závodu.

V laboratoři se k němu ustaraně přitočila matka Grusová: „Kdybyste byl tak moc hodnej a nepsal mi za včerejšek zetku, já si to nadělám... Vy jste zlatej člověk a já vám za to taky, včera jsme viděli v Teplicích slečnu Olu s tím Wolfem, jak šli v Saxu na pokoj...“ „Ale. Co je to za chlapa?“ „Takovej černej, tlustej, jezdí s dodávkou a tuhle se popral na vinklu... no jak jste řek, takovej prostě chlap...“ „Ola byla značně... přepjatá. Rozešli jsme se.“ „Můžete bejt jedině rád, mně aspoň nikdy nesesedla, taková nějaká nedovařená, jakživa se pořádně nezasmála ani nezabřečela – No, ted' si užije poctivě obojího...“

Neklidně se pohnul, ale již zvonil telefon ohledně řepné brigády, pak Borek: „Ne že bych tě chtěl upomínat, ale šéf si přeje vidět ten jazykový soupis, děsná pitomost, ale rozhodně ještě dnes!“ nervózně sáhl po cigaretách a z tabatěrky se mu sypaly růžové plátky, Havlák zahvízdal a musel pro cigarety, Černá se zahihňala a musela to zamést, telefon vyzváněl a dověděl se, že ředitel bleskově svolává všechny náčelníky, přísně důvěrné a tím spíše důvod k znepokojení, a vyjel do pater zvědět, jaké to má pozadí.

Zvěděl pouze dohady, ovšem velmi podrobné, na nádvoří ho pak zastavil Josef Holík a sdělil rozhodnutí vedení, že do Lipska nepojede ani Milan ani Borek, nýbrž soudruh Schwanz, který se proto zřekl svého místa v delegaci na brněnský veletrh, a Holík naznačil, že by za jistých okolností mohl Milana případně vepsat na takto uvolněný řádek, Milan horlivě děkoval předem, Holík se pousmál a odpěchal na tajnou poradu náčelníků.

V laboratoři již čekal hrušovský technolog a naléhal: „Vy jediný je můžete přesvědčit...“ „Napsal jsem vše do cestovní zprávy.“ „Přece jste u nás pracoval, jste pořád jako náš a musíte –“ přímo Milana hecoval, Milan jej přestal poslouchat a linkoval arch pro jazykový soupis. „Ani jste se mi nepochlubila, že umíte polsky...“ obrátil se na matku Grusovou. „Nevěděla jsem, že se vo to zajímáte...“ pokrčil rameny, koho by taky napadlo to u ní předpokládat, a rychle vyplňoval rubriky, ani dosud nestačil všechny zjišťované obejít a teď už na to ovšem nebyl čas, stejně se nikdo nijak nedomluví a dle svého zdání šmahem přisuzoval částečně pasívní znalosti písmem.

Náhle zadrnčel telefon a vedoucí sekretariátu Milanovi při kázal, aby přesně ve 12,45 předložil svoji přepracovanou zprávu, „... doufám, že jste to už patřičně přepracoval –“ „Zrovna to dorážím...“ řekl Milan a s pocitem škracení položil sluchátko, vzápětí volala Blanka, že s ním počítá na dnešní večer. „Já ti pak zavolám,“ řekl sklesle a současně již hledal červené desky, nutno aspoň změnit slovosled první stránky a závěru, loktem shodil nedokončený jazykový soupis na zem a pohlédl na hodinky, vyvěsil telefon, odhodlaně usedl k psacímu stroji a vložil do válce čistý arch, absolutně neschopen předělat první stránku, vyklepal Závěr, podtrhl a začal tukat:

„Jak ze shromážděných materiálů nezvratně vyplývá,“ nenapadlo ho žádné pokračování, vytrhl papír z válce, zmačkaný hodil do koše, nasadil nový, vyklepal ZÁVĚR, podtrhl a začal tukat:

„Jak nezvratně vyplývá z nahromaděných,“ vytrhl arch, bleskově nasadil nový, vyklepal ZÁVĚR, podtrhl, zoufale hleděl na bílý arch.

Jiskření v jejích vlasech nesmyslně přesvícené nahé nebe svoji koupelnu krémový radiátor dálkového topení ženy pověšené za vlasy bitý gumovou hadicí s hřebíky irácké datle ahoj řekla Ola a přinesla sobotní mísu v ledové tříšti se znovu pomilovali a s požitkem opustil dům maminko že nejsem zručda štěstí s hvězdou na čele všeobecný nezávazný text v prázdné laboratoři se blyštěly sklizené naleštěné stoly udělal co mohl drsní muži s odjištěnými samopaly

v džungli čtenářský kroužek a teď hlavy dohromady takže z toho vyplývá co vlastně můžeme dělat zase spolu v chlapeckém hlásku něco skoro prosebného hvězda na čele Anina v krajkových rukavicích po loket dvě nahé dívky zvědavostí jahodové vzdechy koupelnu bychom ovšem neměli osvědčené popravišťátko úžasnej klid i v našem věku nádherná ze všeho nejdráždivější zvědavost s hvězdou na čele čekala čeká a bude čekat až přijdeš farmakologie věda pro zdraví lidstva letního času tělo přímo diktuje hovnajs směna výkazů za minulý a plánů na příští kondom brilantní otevření končilo dvanáctým tahem a technicky sladké dobíjení teď odejít poslední vhodný okamžik neschopen odejít klamavý pasvit se zlatou hvězdou na čele ARMALON je název nové tkaniny ideální pro ochranné oděvy pro osoby na běžném zařízení do nejmrtvější smrti už nikdy nikoho nutili nahé sedět na petrolejových kamínkách při topení červené světýlko dálkové topení sprchovací kout v kamrlíku koupelna s teplou vodou lavička na nábřeží ve Valparaisu aspoň chvilku postojí trpěl všehovšudy už jen pět minut nejvyšší trofeje svobody čtvrtěční podivný úsměv hlavního technologa se zlatou hvězdou na čele pístový rytmus lokte kmitajícího proti zvučící stěně zdála se obrovská s motýlkem lincoln pod krkem tvrdě na dělohu je zdravé si to občas ověřit bílá barva jak známo vůbec neexistuje bílé hvězdy sestupovaly kouzelné případně banální nemusíš to pojmenovat dobrá vykašli se na to dobrá odkudsi jakoby cosi kamsi jen různé koncentrace šedi začínáme mít o tebe strach je tady nádherně jestli máš ještě zájem máš teď zelenou keď sa pretaví poistka zaveste novú poistku za súčasného potlačenie rušivých signálov Matterhornu v oblacích Schwanzi vždy po ruce vždy pohotově teď to už pokryjí kvartální vyjížd'ky do terénu zlomyslně podstrčen pro vašeň slzy rozkoš žal musí tam být nádherně ale nedali by nám pas potvrdím kopii a s originálem si už poradím se zlatou hvězdou na čele nemůžeme si dovolit hazard báječné plstěné panenky Anina Ola Blanka nahé dívky jsme placeni za vývoj změkčovadel vyhodit

a umýt nádobí a zopakovat pátou sérii ověřovacích pokusů zakrýt svoji zřejmou technickou impotenci pohled plný lásky nesmrtelné vášně jejichž polapení by nás přivedlo do trapných nesnází žila rok v zahradním altánku se zlatou hvězdou na čele pokoj s koupelnou dálkovým topením vy přece nic nevíte zlatovlasá baculatá růžová dceruška do písku už třicet let svými ulicemi domů mramor se stává plastickým síra se mění v kov absolutní nula na dosah velké proudy vyvolány zrazení přílišným podchlazením zlatou hvězdou na čele obojí je přece docela možné to je uklidňující proč takovou hovadinu podpisuješ je tam vytečkovaný řádek jak hodiny musí poslouchat příslušná silová pole takový silový pole aby se zas zdvih se zlatou hvězdou na čele když si představíš dost živě nemusíš vůbec ani podávat velkej vynález a ohromnej objev a bílé hvězdy po ní sestupovaly kdybychom bylo by už po všem já to věděla a v jejích vlasech zajiskřilo cítil náhle mrazivou rozkoš z neskrývaného nepřátelství s otevřeným výfukem opravdová princezna nádhernej kvartýr nikdo nechtěl trošku vlhko žhavé světýlko vždycky jsem si představoval s koupelnou a dálkovým topením koupelna není kamrlík na chodbě moje žena spí v našem domě se zlatou hvězdou na čele právě teď musíš psát nejmíc a vždycky se dá nějak nemyslíš přece vážně zůstat v takové Tramtárii mohli bychom ti najít a pracovat a modlit se a věřit a sebrat se a dokázat vykuchané zásilky zlatou hvězdou na čele se dá ovlivnit začátek říje u ovcí lépe vyhovuje podávání v krmivu před naložením do klece se aplikuje chlorpromazinHCl Blanka se vrátila ovinutá velkým bílým ručníkem froté sáhla rukama uvolnila uzel spojili se nechali si od svých společníků pořezat ruce zlámat nebo rozdrtit prsty rozstříhnout sval mezi palcem a ukazováčkem partner partnerovi musí poskytnout potřebné nemocenské dávky znovu se pomilovali dopili zteplalé víno s požitkem opustil kouzelný starý dům a zář její hvězdy byla krutě jasná –

– všechno se to vyrvalo z promyšleně montovaného vypnutelného okruhu a valilo se do abstraktního světa Renčovy laboratoře,

jemných a složitých vnitropodnikových vztahů a neodbytně vyžadovaných neposlouchaných zpráv.

„Uvařím vám kávu...“

„Cože?...“

„Vždycky, když takhle chodíte od okna ke dveřím, sem a tam...“
Tři jeho laboranti rutinově prováděli nařízenou ověřovací sérii s plánovaným nezdarem (tři téměř technici, a přece se všichni dali tak vyhecovat, revolucionář světové dopravy Havlák, dosud nevyvinutá nastávající matka Černá a zřejmě doživotně vášnivá milenka) Grusová se ustaraně usmívala: „... silnou kávu, jestli chcete, třeba trojnásobnou...“

„Zabírá příliš pomalu –“ pohlédl na hodinky (8.04), na červené desky, na bílý arch ve stroji, na rozepsané rubriky, na telefon, stříčkou si chrstl za krk studenou vodou a rázem si vzpomněl, že první stránku Zprávy ho ve čtvrtek vůbec nenechali číst, takže netřeba nyní přepisovat, už jen změnit slovosled závěru a do rubrik jazykového soupisu rozhodit ještě pár aktivních perfektních neznalostí slovem i písmem – celkem slabá hodinka práce a ještě pořád bylo 8.04.

Plných dvacet minut soustředěně promýšlel technické detaily (časová kontrola: 8.24), zakouřil si a rekapituloval do 8.34, minutu ztratil zíráním na svůj odraz v okenní tabulce (okamžik slabého děsu, ale nepřipustil si to), telefonicky požádal o dvě hodiny osobního volna na vyřízení soukromé záležitosti a při opouštění vrátnice časová kontrola: 8.42.

Na náměstí přestoupil na autobus 9.02, dojel na konečnou, počkal, až všichni cestující vystoupili, a zdvořile se optal řidiče, kde by mohl sehnat jízdní řád městských autobusů, řidič nevěděl a Renč se loudavě vydal k remíze. Jakmile autobus odjel, Renč se otočil, bylo 9.19, došel na udusanou cestu, po několika krocích z ní sestoupil a opatrně postupoval zarostlým příkopem podél drátěného plotu.

Ve slunci se již rozplynuly ranní mlhy, tvrdě ozářená travnatá pláň se zdvíhala do nízkého hřbetu, přetátého dálkovým potrubím s lyrovými kompenzátory v pravidelných intervalech, a ostře voněla do kovového křiku cikád. Mezi zaprášenými korunami stromů rostla výseč oprýskaného farního průčelí.

Renč kolmo přešel udusanou cestu, vkročil do vysokého pýru, oklikou kolem skládky došel k jasmínové houštině a přelezl povalený plot. 9.31 se opatrně dotkl drolící se omítky pod oknem, nahlédl do pokoje, ale byl prázdný a musel čekat až do 9.39, kdy slabě zaťukal a ukázal tvář.

Okamžitě přiběhla a vyklonila se k němu.

„Milane, co –“

„Napřed mi řekni, jestli ještě spí.“

„Mami? Šla pro mlíko a přijde... Co ale –“

„Překvapeníčko, co? Heleď, hvězdičko... Kdybychom si teď hned zašli na chvilku do toho kamrlíku na chodbě – moc by se sousedi podivili?“

„Na chodbě snad nikdo nebude... Ty to chceš vyměřit na ten sprchovací kout?“

„Leť se podívat na chodbu –“ přehoupl se do pokoje, dojem jeho velikosti se zřejmě zakládal na skrovnosti zařízení, mokro asi vlezlé, dubové ostění podezřele prokvétá a nástropní reliéf již tolikrát přebílen, že z amórků a růží zbylo cosi jako převařené knedlíky, otřel si ruce tónovaným kapesníkem jemného desénu, „– čistý vzduch? Jdi napřed. Nezapomeň vzít klíč.“

Věžeňsky syrové vlhko pestře zmapované chodby, takhle dodělat kamenné dlaždice chce asi pneumatické kladivo, z výklenku počmáraného pohlavními samoznaky hrozila surově otlučená socha s kastrole mraženým na hlavě.

V kamrlíku bylo překvapivě téměř sucho, okénko jako střílna a na zemi papírové pytle.

„Pro jistotu bych zamkl... neboj, já klíče nepolykám...“ Na okénku leželo několik děsně ohryzaných husích brků, „... to máš ještě ze školy?“

„To měla být peroutka na natírání bochánek... okousaly ji, všechno sežerou...“

„Ach... A to se dostanou až tak vysoko...“

„Ty panečku umějí skákat... Milane, prosím tě...“ Přitiskl ji k sobě, za jejími zády přečetl na ciferníčku 9.46, bleskově zrekapituloval, všechno O. K. Perfect crime, pousmál se svou částečnou pasívní angličtinou písmem a líbal ji do 10.00, přitom bedlivě sledoval šelesty z chodby, jemně hladil dokonale snědou paži od pevného lokte až k obrubě vybledlého zeleného svetříku, tiše štkala, věděla to a právě proto, čtyřiadvacetikarátové zlato pro ARMALON, její vlasy se pochopitelně leskly přirozenou mastnotou, výměšky tukových žláz, druhá možnost odchodu je kuchyňským oknem a zřejmě budou i zadní dveře do zahrady, mládí voní slanomělně...

Uvědomil si, že je už 10.01, silou přemohl vteřinovou závrat' a nadechl se, pevně ji uchopil a vrazil jí do úst jazyk, nakročil, přehmátl a přiklekl, na papírových pytlech do ní svědomitě bušil, až bylo bezpečně po všem, osušil si kapesníkem čelo a otřel ruce, složil jej a strčil do kapsy, odjel na náměstí, bylo teprve 10.35 a tedy spousta času, polkl nyní nepostradatelný chlorpromazinHCl, věděl, že teď už půjde všechno zase hladce, vstoje vypil sklenku horkého mléka a zakousl sýrovým pečivem, slanomělnou pachut' rozptýlil čtyřmi čokoládovými hřebety a z budky zatelefonoval na novou linku sto sedmdesát jedna, spokojen svou pamětí na čísla (byl technik), věcně se s Blankou domluvil ohledně vína (tokajské), chlebičku (12 ks) a hodiny (přesně 19.00).

Postavil se do hloučku na nástupním ostrůvku, skoro všichni muži měli tvídová saka a šedé tesilové kalhoty, při nástupu do tramvaje se mezi nimi ztratil, pneumatické dveře se s šelestem zavřely, vůz hučivě nabral rychlost a za několik okamžiků zmizel za pestrou fasádou novostavby.

Vladimír Páral
Veletrh splněných přání

Edice Současná česká próza
Ilustrace na obálce Seraphi/Shutterstock.com
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 6. 5. 2019

ISBN 978-80-7602-773-2 (epub)
ISBN 978-80-7602-774-9 (pdf)
ISBN 978-80-7602-775-6 (prc)